

49

CAR

Η ΑΠΑΓΧΟΝΙΣΙΣ
ΓΡΗΓΟΡΙΟΥ Ε.
ΠΑΤΡΙΑΡΧΟΥ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ

ΔΡΑΜΑ
ΕΙΣ ΠΡΑΞΕΙΣ ΕΞ

(Ἐκ τοῦ Γαλικού).

Ἐκδίδεται ὑπὸ
ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΚΑΡΔΟΒΙΛΛΗ

ΕΝ ΣΜΥΡΝῃ
ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΝ ΑΡΓ. Ν. ΔΑΜΙΑΝΟΥ

2082

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΟΝ

ΚΑΤΑ ΤΗΝ

ΕΠΙΣΤΗΜΗΝ

ΤΗΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

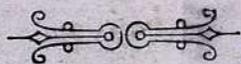
ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΟΝ

ΚΑΤΑ ΤΗΝ

Η ΑΠΑΓΧΟΝΙΣΙΣ
ΓΡΗΓΟΡΙΟΥ Ε.
ΠΑΤΡΙΑΡΧΟΥ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ

ΔΡΑΜΑ
ΕΙΣ ΠΡΑΞΕΙΣ ΕΞ

Ἐκδόσθαι ὑπὸ
ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΚΑΡΔΟΒΙΛΛΗ

ΕΝ ΣΜΥΡΝΗ

ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΝ ΑΡΓ. Ν. ΔΑΜΙΑΝΟΥ

ΠΡΟΣΕΠΑ ΤΟΥ ΔΡΑΜΑΤΟΣ

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ Ο ΠΑΤΡΙΑΡΧΗΣ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΟΥΡΟΥΖΗΣ, ποιητής.
ΡΑΛΛΟΥ, σύζυγος αὐτοῦ.
ΕΛΕΝΗ, θυγάτηρ αὐτοῦ.
ΒΕΝΔΕΡΛΗΣ-ΔΑΗΣ, φίλος Βασιλέως.
ΛΧΜΕΤ, υἱὸς αὐτοῦ.
ΟΣΜΑΝ, τούρκος ἀριστοκράτης.
ΜΟΥΣΤΗΣ.
ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ, ἐρμηνεύτης.
*Λοιποὶ στρατιῶται τ' ἄλλοι ἄγχοι κλπ.

(Ἡ σκηνὴ ἐν Κωνσταντινουπόλει).

ΠΡΑΞΙΣ Α.

Μεγαλοπρεπῆς αἴθοσι μετὰ δύο παραθύρων
καὶ δύο γλαγίων θυρῶν.

ΣΚΗΝΗ Α.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ (μόνος).

Ὁ τοῦ Μεγάλου Κωνσταντίνου ἱερὰ πόλις, ὅποσον πένθος ζοφερὸν σὲ καλύπτει! Ἐττίεσθη πλέον ἢ πάλαι σου δόξα καὶ τὰ ἐρείπια σου τὴν σημερινὴν σου ἀσχύνην δηλοῦσι. Παντοῦ τοῦ Τούρκου ἢ ἀλεθρία πνοὴ διὰ τῶν αἱμάτων μας κοκκινίζει τὴν γῆν μας καὶ ἐπὶ τῶν θόλων τῆς Ἁγίας Σοφίας ἀλλόγλωσσον ἀντηχεῖ ἄσμα. Ἄλλ' εἰς πότε, Ἑλλάς μου πολυελέη, εἰς τοῦ ψευδοπροφήτου τὴν πλάνον λατρείαν τῶν τέκνων σου τὸ αἷμα θὰ βῆ εἰς χαιμάδῃους; Βδελυρὲ Μουσεουλμάν, δὲν ἐκορύσθη ἡ ἀγρία σου δειψα διὰ τῶν πρὸ τασούτων ἐνικυτῶν χυνομένων αἱμάτων μας, τὸ ἔκρὸς σου δὲν ἐκουράσθη κατασφάζον τοῦ Γένους μας τὰ τέκνα, ἀλλὰ καὶ διὰ τοῦ πυρὸς σπεύδεις πρὸς τὴν τελείαν ἐξόντωσίν μας; Ἄλλ' ὄχι! ἡ ὦρα καταρθάνει καὶ εἰς ἡφαίστειον ἡ Ἑλλάς μεταδληθείσα, λάβην καὶ μύδρους θὰ προσφέρῃ εἰς τοὺς τυράννους της. Ἄς πῆσῃ ὁ Τούρκος καὶ ἐνῶ εἰς τὸ οἰκτρὸν καταβαίνει μνήμα, οἱ σπαραγμοὶ καὶ στῆνοι τῶν ἀθῶων του θυμάτων ἄς ἦναι ἡ μουσικὴ του.

(Φωναὶ λαοῦ ἐξωθεν). Ὁ Κωνσταντίνε . . . Μουρούζη, βοήθει μας.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ.

Ποταὶ φωναὶ θρηνώδεις μὲ καλοῦσι σωτήρα; Ὁ θεάμα φρικῶδες! Οἱ Ἕλληνας σφάζονται ὑπὸ τῶν Τούρκων. Ἄς τρέξω εἰς βοήθειάν των. Ἑλλάς, ἐγείρου! οἱ παῖδες σου θραύομεν τῆς δουλείας τῆς στερεᾶς ἀλύσει, καὶ ὑπὲρ σοῦ ἀγωνιζόμενοι ἡ ὦραίην καὶ φωτοβόλον θὰ ἴδωμεν τὴν ἀναρχίην τῆς Ἐλευθερίας μας, ἢ σάβανον ἐν-

δυσθέντες πολυτιμότερον τὴν οὐρανόχρουν κυανὴν σημαίαν
μας, θὰ ἐκλέξωμεν τὸν τάφον παρόμοιον τῶν ἐν ταῖς
Θερμοπύλαις. Ζήτω ἡ Πατρίς! ἄς συντριβῇ ὁ Τούρκος
τρέχω μεθ' ὑμῶν νὰ ἀποθάνω ἄθλια θύματα τῆς ὠμότη-
τος. (ὄρμῃ νὰ ἐξέλθῃ).

Σ Κ Η Ν Η Β.

ΑΧΜΕΤ (καὶ ὁ ρηθείς).

ΑΧΜ. Μουρούζη, στήθι.

ΚΩΝΣΤ. Ποῖος μοὶ φράττει τὴν ὁδόν; Ἀχμέτ, σὺ εἶσαι;

ΑΧΜ. Ἀποθνήσκεις....

ΚΩΝΣΤ. Μακρὰν μου! Δὲν ἀκούεις πόσαι φωναὶ τοῦ
Γένους μου μὲ καλοῦσι σωτήρα; μὴ μ' ἐμποδίζῃς πρὶν
αἰσθανθῆς τῆς ὀργῆς μου τὴν ἀγρίαν ἐκρηξιν,

ΑΧΜ. Ἄς ἐπιπέσῃ ἐπ' ἐμοῦ ἡ ὀργή σου, εἶναι ἀδύ-
νατον γὰρ σὲ ἀφίσω. ὦ Κωνσταντίνε, ὦ ποθεινέ μοι φί-
λε, τρέχεις εἰς τὸν θλαστήριόν σου.

ΚΩΝΣΤ. Εἶπέ, εἰς τὴν δόξαν μου.

ΑΧΜ. Ὅχι, δὲν θὰ ἐξέλθῃς. ὦ! εἶναι ἀδύνατον γὰρ
σὲ ἶδω κατακρεουργούμενον ἐνώπιόν μου ἢ ἀγρία τῶν ὀ-
μοθησίων μου λύσσα θὰ σὲ καταξοσχίσῃ. ὦ ἡμέρα ὀ-
δύνης!

ΚΩΝΣΤ. Ψυχὴ εὐγενῆς, τῆς Ἑλλάδος τὰ πάθη καὶ
σοῦ ἀποσπῶσι τὰ δάκρυα; σ' εὐγνωμονῶ, Ἀχμέτ. Ἄλλὰ
τί πράττω; μένω ἀργὸς εἰσέτι; ὦ! ἰδὲ, ἰδὲ, Ἀχμέτ, τὰ
ἄναδρα τῶν ἀδελφῶν σου ἐγχειρίδια, δὲν κορέννυνται
κολυμβῶντα εἰς τὸ αἷμα. Θέλεις νὰ ἔχῃς φίλον ἄναδρον;
Μὴ μ' ἐμποδίζῃς.

ΑΧΜ. ὦ! ἂν τὰ στήθη σου ἐγλείουσι φιλίαν πρὸς ἐμὲ,
μείνον.

ΚΩΝΣΤ. Ἐὰν τῷ ὄντι συμπαθῆς εἰς τὰ δεινὰ μου, ἐὰν
τῶν ὀφθαλμῶν σου ταῦτα τὰ χυνόμενα δάκρυα, δεικνύ-
ουσι τὴν πρὸς ἐμὲ ἀγάπην σου, ἄφες με ν' ἀποθάνω προ-
μαχῶν τῆς πατρίδος μου, ναι, τῆς φιλιότητος, τῆς οἰκτρᾶς
μου πατρίδος.

ΑΧΜ. Ἄλλ' ὅμως δὲν γνωρίζεις, φρουρεῖσαι ὑπὸ δε-
ρυφῶν.

ΚΩΝΣΤ. Τοῦ πατρὸς σου.

ΑΧΜ. Ὑψιστε Θεέ!

ΚΩΝΣΤ. Ἐκείνου, ὅστις δὲν παύει ἀνερόττων τὸν τάφον τῆς Ἑλλάδος.

ΑΧΜ. Ἄλλ' ἄφες ταῦτα καὶ κρύφθητι ταχέως.

ΚΩΝΣΤ. Μὴ δυσφημῆς τὸ Γένος μου. Ἦκουσάς ποτε Ἑλληνα κρυπτόμενον ἀπέναντι τοῦ ἐχθροῦ του;

ΑΧΜ. Ἄλλ' ὦ Κωνσταντῖνε, τὸ ξίφος σου θραύεται ἀνθ' ἑκατὸν ἐπεξερχόμενον. Τὸ θάρρος σου εἶναι ἀνόητον.

ΚΩΝΣΤ. Ἀνόητος; ὦ! ὄχι, δὲν εἶναι ἀνόητον, εἶναι ἀπελπερ, ἀποτετυφλωμένον (ὁρμῇ νὰ ἐξέλθῃ).

Σ Κ Η Ν Η Γ.

Οἱ ἄνω καὶ ὁ ΟΣΜΑΝ μετὰ στρατιωτῶν.

ΟΣΜΑΝ. Στήτε... Σεῖς φρουροί, ἀγρυπνῆτε ἐπὶ τῶν ἐξόδων. Ἐν ὀνόματι τοῦ Μεγάλου Βεζύρη τῆς Αὐτοκρατορίας Βενδερλή-Ἀλή, Κωνσταντῖνε Μουρούζη, ἐκλιθεῖ με.

ΚΩΝΣΤ. Μὲ σὺλλαβάνουσαι... ὦ Ἀχμέτ, πόσον πρόπει νὰ ὀργίζωμα: ἐναντίον σου. Δὲν μ' ἀφινες μὲ τὸ ξίφος εἰς τὰς χεῖρας ἐχθρῶν τὴν πατρίδα νὰ ἀπεθάνω! Τὸν θάνατόν μου τίτε θὰ ἐδεχθήμην εὐχάριστος, θὰ συμμετεῖχον τῆς τύχης τῶν ἀδύων ἐκείνων θυμάτων καὶ εἰς τὸν τάφον μου καταθαίνων θὰ ἐδείκνυον εἰς τοὺς ἐν Οὐρανῷ ὁμογενεῖς μου τὰς ὑπὲρ τῆς πατρίδος πληγὰς μου· ἀλλ' ἤδη τὰ ζοφερὰ τῆς εἰρήτης μὲ ἀναμένουσι τεῖχη· πλὴν ἔστω ὅποι' αἰδήποτε ἡ τύχη μου... Τὸ ζῆται ἡ Ἑλλάς. Ὁ Θεὸς θὰ εὐλογήσῃ τὴν πράξιν· καὶ ὡς Σωκράτης καὶ ὡς Λεωνίδα, ἀποθνήσκω Ὀσμάν, εἰμ' ἔτοιμος.

ΑΧΜ. Μουρούζη, δὲν θὰ σὲ συλλάβουν· πρέπει πρότερον ἐμὲ νὰ φονεύσουν.

ΚΩΝΣΤ. Ἀχμέτ, καταστρέφεσαι.

ΑΧΜ. Ἀκούεται σεῖς, αἰσχρὰ τοῦ πατρός μου ὄργανα;

ΟΣΜ. Ἀνθίστασαι εἰς τὰς προσταγὰς τοῦ πατρός σου, καὶ χάριν ἐνὸς ἀπίστου προδίδεις τὸν Μωάμεθ; Αἰσχύνῃ σου! Φρουροί, συλλάβετέ τον· (οἱ στρατ. τὸν συλλαμβάνουσι).

ΑΧΜ. Κακοῦργε πάτερ, πάτερ σκληροκάρδιε, μὲ στερεῖς διὰ τοῦ θανάτου κεφαλῆς ποθεινοτάτης, τῆς κεφαλῆς τοῦ Μουρούζη, ἐνῷ γνωρίζεις τὴν πρὸς αὐτὸν τοῦ υἱοῦ σου ἀγάπην.

ΣΚΗΝΗ Δ.

Οἱ ἄνω, ΠΑΛΛΟΙ καὶ ΕΛΕΝΗ.

ΠΑΛ. Θεὲ, Τοῦρκοί!...

ΕΛ. ὦ φρίκη!...

ΠΑΛ. Τίς τοῦ Μουρούζη καταπατεῖ τὴν οἰκίαν! Τὸν σύζυγόν μου ποῖος εἰς θάνατον ἀπάγει! ὦ! Συμφορά μου! ὦ Κωνσταντίνε! (περιπτυσσομένη αὐτόν).

ΕΛ. Πότερ μου! (ὁμοίως).

ΚΩΝΣΤ. Σιγάτε. Τὰ δάκρυά σας ἄς πύσουν καὶ ὁ Οὐρανὸς ἄς ἐπιχύσῃ ἐφ' ὁμῶν παρηγορίας δρόσον. Γλυκεῖα σύζυγός μου, ἀπομάκρυνον ἀπὸ τὸν τόπον τοῦτον τὰ βήματά σου, ὅν κατέστησεν ἀντὶ Παρθεύσου φωτισβολοῦ ἡμέρας, φοικιόδη νύκτα ζοφερῆς Κελεύσεως. Ἀπελθε εἰς τὴν Ἑλλάδα καὶ ἐπὶ τῶν ἀγερώχων τοῦ ἐνδόξου Ταυγέτου ἀναθῆκα κορυφῶν, ἀνατάλιπσον ὅτι ὁ σύζυγός σου καὶ ὡς Ἕλληνα καὶ ὡς Μουρούζη ἀπέθανε. ὦ γλυκεῖς λογισμοί, σὺς πρὸ τσαύτου χρόνου πρὸς σέ, ὦ Ἑλλάς, ἀφιέρωσα, ἰδοὺ στήσατε ἤδη ἐπὶ τοῦ ψυχροῦ λίθου, ὅστις ἐντὸς μικροῦ θλὼ καλύψῃ τὸν τάφον μου.

ΠΑΛ. Κακὴ μου, μὲρκα τὴν φονεύουν ὦ! ναί! ὡς ἀνήμερος θλὼ τρέξω δορκὸς καὶ τῆς Ἑλλάδος ἀσπασθεῖσα τὸ χῶμα, θλὼ διηγηθῶ τὸν φρικτὸν θάνατόν σου, τὴν κακουργίαν τῶν σκληρῶν σφαγῶν, τὴν συμφορὰν μου καὶ τὴν δυστυχίαν μου! καὶ ἐπὶ τέλους, ἐπὶ τέλους ὀξὺ ἐγχειρίδιον κρατοῦσα εἰς τὴν χεῖρα, τὸν ἄχαρὸν μου θλὼ καταστρέφω βίον, ἐρχομένη εἰς συνάντησίν σου. Ἀλλὰ αὐτὴν, αὐτὴν ἐδῶ ποῦ ἀρίνω, τὴν ἀθλίαν κόρην μου τίς θέλει παρηγορήσει; Δυστυχία μου!

ΑΧΜ. Μὴ θρηνηῖτε ἴσως ὑπάρχει ἐλπίς σωτηρίας· θλὼ τρέξω εἰς τὸν πατέρα, θλὼ γονυπετήσω πρὸ αὐτοῦ, ἴσως μαλλάξω τὴν ὀργὴν του.

ΟΣΜ. Ἀνάξιε υἱέ!

ΚΩΝΣΤ. Εἰς μάτην, Ἀχμέτ, πύσον. Γνωρίζω ὅποια δὰς σέ φλέγει εὐγενῶν ἀσθημάτων καὶ ποῖον ἐξ ἐναντίας καταχθόνιον πῦρ φλογίζει τὰ ἄγρια τοῦ πατρός σου στήθη. Ἀχμέτ, ἀντὶ τῆς τσαύτης πρὸς σέ ἀγάπης μου, μίαν σοὶ ζήτω χάριν. Ἄν ποτε θυνηθῆς νὰ σώσης ἀπὸ τῆς σφαγῆς ἢ ἀπὸ τῶν δεσμῶν Ἑλληνα, ὦ Ἀχμέτ, μὴ

υστερήσης και οώσέ τον· ὁ δὲ Θεὸς μας εἶναι καλός,
Ἄχμετ, και θὰ σὲ ἀνταμείψῃ. Αὐτὰ δὲ ἐδῶ τὰ οἰκτρά
και ἀτυχῆ τοῦ ναυαγίου μου συντρίμματα, τὴν σύζυγόν
μου και τὴν κόρην μου, προστάτευσέ τας, οώσέ τας ἢ δὲ
ἀμαρτωλὴ ψυχὴ μου εὐγνωμον θ' ἀπομάσῃ δάκρυ ἀντα-
μείβουσα τὴν εὐεργεσίαν σου.

ΑΧΜ. Σοὶ τὸ δμνύω, θὰ σωθῶσιν. Ὁρκίζομαι εἰς τὴν
ὠραιότεραν τοῦ βίου μου ἀνάμνησιν, εἰς τὴν ἀγάπην σου,
Κωνσταντίνε, ὅτι τὸ πᾶν, τὸ πᾶν θέλω θυσιάσαι πρὸς σωτη-
ρίαν των.

(Τοῦρκοὶ εἰσορμῶντες ἐπὶ τῆς σκηνῆς και κραυγάζοντες.
Συλεῖτε, διαρπάζετε).

ΚΩΝΣΤ. Ἐντὸς ὀλίγου μὲ ἴσπεροῦσι και τοῦ ἐλαχίστου,
ὁ δὲ Μουρούζης, ὃν ἐκάλουον Πρίγκηπα, τὸν τάφον κατα-
θαίνων δὲν θὰ ἔχη γὰ προσφέρει εὐδ' ἐν ἀπλοῦν εἰς τὴν
σ' ζυγὴν και τὴν θυγατέρα του ἐνθύμημα. Οὐδὲν ἄλλο δίδω
εἰς κληρονομίαν, εἰμὴ τὰ δάκρυά μου, ὄνομα ἀκηλίδωτων,
και ἐντὸς ὀλίγου τὸ αἷμά μου.....

ΡΑΛ. Ὁ παῦσον πλ' ὄν· οἱ λόγοι σου εὐδο: καθαιμάσ-
σουσι τὰ στήθη μου. Ἄ, μιανοὶ Τοῦρκοὶ, γυψὲς ρυπαρότα-
τοι, πότε πλέον θέλετε καρισθῆ ὀρμίζον ἐσ' ἐπὶ τῶν πτω-
μάτων μας;

ΟΣΜ. Τὴν γλῶσσάν σου περιστείλον.

ΑΧΜ. Ὅσμάν!

ΕΛ. Θεέ μου!

ΚΩΝΣΤ. Καλὴ μου κόρη, μὴ κλαίης, φαιοῦ ἀνωτέρα
τῆς φύσεώς σου και δεῖξόν πῶς Μουρούζης σὲ ἐγέννησε.
Ζώσθητι ξίφος και ἐκδικουμένη τὴν τυραννίαν τῆς πατρί-
δος μας, ἐκδικήθητι ὁμοῦ και τοῦ πατρός σου τὸν θάνα-
τον. Ἄλλ' ἐὰν ἡ γυναικεία σου ὁσφὺς κάμπτεται ὑπὸ τὸ
βάρος τῆς σπάθης, διηγαῦ εἰς τοὺς ἀπογόνους μου τὴν σφα-
γὴν μου, ἐμπνεε εἰς αὐτοὺς τὸν πρὸς τὴν πατρίδα και
τὴν πίστιν ἔρωτα, και ὑπόθαλπε εἰς τὰ στήθη των τὸ
κατὰ τῶν τυράννων μας μῖσος.

ΕΛ. Ὁ ὄρκος μου ἔστω εἰς τὴν στοργὴν σου.

ΡΑΛ. Πῶς θὰ βαστάσω τὴν τοσαύτην συμφορὰν μου;

ΑΧΜ. Κωνσταντίνε, φονεύεσαι . . . ὦ μαιφόνά τοῦ
Βενδερλή—Ἄλῃ και θηριώδη σχέδια!

ΟΣΜ. Ἐμπρός, ἐμπρός, φρουροί, ἀπαγάγετέ τους. . .

ΡΑΛ. Ἀπάνθρωποι, στήτε.

ΚΩΣΤ. Χαίρετε. Ὅποταν δὲ τῆς Ἑλλάδος ἀνεγειρομένης, θ' ἀντιλαλή ὁ νικητῆριος παιὰν εἰς τὰς Ἑλληνικὰς φάραγγας, δρέψασαι κλωνίον δάφνης, ἔλθετε καὶ κοσμήσατε τοῦ μνήματός μου τὴν πλάκα, σαλπίσατε τότε τὴν ἐλευθερίαν τῆς πατρίδος, τὰ δὲ ἐντὸς τοῦ τάφου ἔρριμένα ὄστα μου θέλουσι χαρμοσύνως σκιρτήσῃ.

(Πυροπολεῖται τὸ μέγαρον κραυγαί ἔσωθεν).

Πῦρ, πῦρ! Καύσατε τὸν ἐχθρὸν τοῦ Μωάμεθ.

ΡΑΛ. Ἀποτρόπαιος θεά!

ΕΛ. Πυροπολεῖται τὸ μέγαρον.

ΑΧΜ. Φονεῖς, κακοῦργοι!

ΚΩΣΤ. Ἀπαθῆς ἐγὼ καὶ μὲ τὸν πάγον εἰς τὰ στήθη τὰς σκιηὰς βλέπω τῆς τοσαύτης βαρβαρότητος. Ὡ ἤγεμόνες Εὐρωπαῖοι, ἰδέτε, καὶ θαυμάσατε τὰ τρόπαιά σας. Ἄρκει ἄρκοιοι πλέον τὰ δάκρυά σας, μὴ φαρμακεύετε τὰς τελευταίας στιγμὰς μου. Ἀγαγενῶμαι, ὁ ἐγγίζων θάνατός μου διπλασιάζει τὰς δυνάμεις μου. Ἐρρέτωσαν τὰ δάκρυα καὶ αἱ θλίψεις. Ἄς χυθῇ, ἄς χυθῇ τὸ αἷμα τῶν Ἑλλήνων, ἀφοῦ διὰ τῶν αἱμάτων ἐξαγοράζονται αἱ ἐλευθερίαι. Πρὸς σέ, Πατρίς μου, πρὸς σέ πολυστένακτος Ἑλλάς, ἀπιερώ τὰς ἐσχάτας τῆς ζωῆς μου λέξεις. Σὲ βλέπω πενθίμως μειδίωσαν καὶ εὐλογοῦσαν τὰ πρὸς τὴν ἀγχόνην βήματά μου. Δέχομαι τὸν οἰωνόν, καὶ μὲ στερὸν τὴν πόδα προχωρῶ εἰς τὸν θάνατόν μου, ἀνακράζων τὸ Πανελλήνιον σύνθημα. Ἐλευθερία ἢ φρικώδης θάνατος!

ΠΡΑΞΙΣ Β.

(Ἀΐθουσα εἰς τὸ Μέγαρον τοῦ Βενδερλῆ-Ἀλῆ μὲ θύραν εἰς τὸ μέσον καὶ παραπέτασμα).

ΣΚΗΝΗ Α.

ΕΛΕΝΗ (μόνη).

ΕΛ. Ἀσθενῆς ἐγὼ κόρη, ἐρριμένη εἰς τοῦ Βενδερλή-Ἀλῆ τὰ βδέλυρά μέγαρα, εἶμαι καταδεδικασμένη νὰ καταπνίγω τὰ δάκρυά μου, θρήνουσα τὸν δι' ἀγχόνης τρομερὸν τοῦ πατρός μου θάνατον. Ὡ φρίκη! οἱ μαιατρνεῖς

τοῦ Σουλτάνου ἐργάται, καθημαγμένον τὸν ἀνεβίβασαν ἐπὶ τῆς ἀγγόνης, παραδίδοντες αὐτὸν εἰς τοὺς ἐμπαιγμούς τοῦ πέριξ λυσσῶντος πλήθους. ὦ τοῦ πατρός μου ἱερά και πολυφίλητος σκιά, εὐλόγει με ἐκ ὕψους ἐμψυχώνουσα τὴν ἀπέλπιδα ψυχὴν μου καὶ μὴ ἐξορκίζου, ἀν τῶν ὀφθαλμῶν μου αἱ κρῆναι μετεβλήθησαν εἰς ρεῖθρα δακρῶν. ὦ! εἶμαι γυνή, καὶ γυνὴ κόρη, ἐκ φύσεως πρὸς τοὺς κινδύνους ἀσθενῆς πλασθεῖσα· ἀλλὰ δὲν θ' ἀτιμάσω τὴν μνήμην σου, ὦ πάτερ· καυστικὸν διέρχεται τῶν φλεβῶν μου τὸ αἷμα τοῦ Μουρούζη, τὸ αἷμα Ἑλληνίδος... Τίς πλησιάζει;.. Τοῦρκος... ὦ δυσώδες ὄνομα!

Σ Κ Η Ν Η Β.

Ἡ ἄνω καὶ ΑΧΜΕΤ.

ΕΛ. Ἀχμέτ, σὺ εἶσαι;

ΑΧ. Δεσποσύνη, ἐγώ. Ἀλλὰ τί ἔχεις; ἡ χαρίεσσα ὄψις σου δεικνύει ὅτι διήλιθες ὀδυνηρὰν καὶ ἀγρυπνον νύκτα. Τί πάσχεις;

ΕΛ. Ἀχμέτ, ἔχεις δίκαιον δὲν δύνασαι γὰρ ἐννόησθαι σὺ τὸ βάρος τῆς ὀδύνης μου. Εἶσαι Τοῦρκος. Μόνον Τοῦρκος δύναται νὰ ἐρωτᾷ τί πάσχω.

ΑΧ. Συγγνώμην ἀν ἀντὶ παρηγορίας σοὶ προσφέρω πικρίαν. Αποχωρῶ.

ΕΛ. Ὅχι, μείνον, Ἀχμέτ, ἡγάπα τὸν πατέρα μου, καὶ ὁ πατήρ μου, ὁ δυστυχῆς πατήρ μου, σὲ ἡγάπα· μείνον πλὴν μὴ ἐρωτᾷς τί πάσχω, ὦ! χθὲς ἀκόμη τὸν ἔσυρον. . . Φρικώδης ἐνδύμησις!

ΑΧ. Πραῖνθιητι, ἀν ὁ πατήρ σου ἀπέθανεν, εἶχε φίλον ἐπίσης πρόσφιλον γὰρ σὲ-σώση. Εἶμαι ἐγώ, Ἑλένη καὶ σὲ καὶ τὴν μητέρα σου θέλω ἀπαλλάξει ἀπὸ τὴν αἰχμαλωσίαν τοῦ σκληροῦ πατρός μου. Τὴν ζωὴν μου θέλω θυσιάσει ὑπὲρ σοῦ· ἡ ζωὴ μου εἶναι μηδὲν ἀπέναντι σοῦ, ἀπέναντι τῆς εὐτυχίας σου, ἡ ζωὴ δι' ἐμὲ εἶναι βάρος ἀφόρητον· ἡ νεότης μου φθισιᾶ, τῆς νεαζούσης ἡλικίας μου τὸ ἔαρ καταβολοῖ πνιγηρὰ ὄσμη, ὄσμη ἀπαισία· ἡ ὄσμη τοῦ αἵματος μὲ τὸ ὅποιον καταβάφονται τοῦ πατρός μου αἱ χεῖρες· ὦ, ναί, Ἑλένη, χάριν σοῦ ἀπρόσβοννῶ τὴν ὑπαρξίν μου, ἀντὶ δὲ παρῶν τούτων τῶν θυσιῶν μου δὲν σὲ

ζητῶ οὔτε λόγους θερμούς εὐγνωμοσύνης, οὔτε ἀμοιβήν, οὐδ' ἔλους τοὺς θησαυροὺς ὅσους ἐγκλείουν τῆς γῆς τὰ στέρνα, ἐν μόνον θέλω, ἐν μόνον, ὦ Ἑλένη, γλυκὺ μείδιμά σου, μίαν λέξιν....

ΕΛ. Παῦσε· εἰς μάτην ὁ θερμὸς τῶν λόγων σου χείμαρος. Ἐσβέσθη πλέον, ὦ Ἀχμέτ, ἀπὸ τῶν χειλέων μου τὸ μείδιμα καὶ ἀντικατεστάθη διὰ τῆς χλεῦθς καὶ τῆς πικρίας. Ἡ ἐπὶ τῶν ἀειθαλλῶν τοῦ Βοσπόρου λειμώνων, δρόσος εἰς αἷμα, ὦ Ἀχμέτ, μετεβλήθη, τὸ δὲ ἀπὸ τῶν χειλέων μου ἀνατέλλων μείδιμα ἀντὶ γλυκύτητος φαρμακερὸν δηλητήριον ἀποπνέει ἐχίδνης. Μάθε, Ἀχμέτ Ἑλληνίς κόρη ποτὲ δὲν θὰ μειδιάσῃ ἡδέως εἰς Τούρκον.

ΑΧΜ. Μὰς χωρίζουν ποταμοὶ αἱμάτων, μὰς χωρίζει τοῦ Σταροῦ ἡ πίστις. (καθ' ἑαυτόν). Ἄ, εἶμα! Τούρκος. Κακὴ μου μοῖρα. Θέλω νὰ πέσω γονυκλιγῆς· ἀλλὰ τὸ αἶσχος, ἡ δειλία, μοῦ παγώνει τὸ αἷμα (Ὁ Μουφτίης φαίνεται κατασκευών).

(Πρὸς τὴν Ἑλένην). Ἄλλ' ἂν, Ἑλένη, τὰ πλοῦτή μου, τὸ ἔνομά μου ἐγκαταλείψω, ἂν αὐτὴν ἀκόμη τοῦ Τούρκου ξεσχίσω τὴν τιάραν καὶ ἀσπασθῶ τὸ δόγμα σου, τὴν πίστιν σου; Ἔ τότε;

ΜΟΪΨ. (καθ' ἑαυτόν). Μέγιστε προφήτα! ὦ βλασφημία! Ἄθλιε, τρέχω νὰ σὲ προδώσω εἰς τὸν πατέρα σου. (Φεύγει).

ΑΧΜ. Εἰπέ με τότε;

ΕΛ. Ἔ! τότε ἡ θεία σου θὰ μοι εἶναι βδελυροτέρα.

ΑΧΜ. Οἴμοι! καὶ διατί;

ΕΛ. Διότι ὁ Τούρκος τὸ γάλα δὲν ἐθήλασε Ἑλληνίδος. Ἄλλ' ὅμως παῦσον, ἐπειθίμουν οὔτε τοὺς λόγους τούτους νὰ ἤκουον παρὰ σοῦ, οὔτε ἐγὼ νὰ ἔλεγον ὅτι πρὸς σὲ εἶπον. Ἡ λήθη ἄς ἐπέλθῃ ἐπὶ τῆς συνομιλίας μας ταύτης. Ἦδη ἀπελθε· καὶ ἄφρησε νὰ ἀπέλθω, κλαίουσα μετὰ τῆς μητρὸς μου τὴν συμφορὰν μας.

ΑΧΜ. Ἑλένη, χαῖρε· ὕπαγε· καὶ εἶθε ὁ Θεὸς σας νὰ κρατύγῃ τὸ θάρρος σας. Συγχώρησον τὴν ἄφρονα καὶ παιδικὴν παραφορὰν μου, φλοῦξ ἦτο καυστικὴ ἐντὸς τοῦ στήθους μου, τὴν ὁποίαν ὅμως ὁ πάγος καὶ ἡ ὀδύνη τῆς ψυχῆς σου ἀπηνθράκωσαν. Χαῖρε· Συγχώρησόν μοι μόνον νὰ θυσιάζω ὑπὲρ σοῦ καὶ τῆς μητρὸς σου τὸ πᾶν.

Τὴν εὐγενῆ ταύτην τῆς ψυχῆς μου ὀρμὴν ἐπίτρεψον, δὲν σοὶ ζητῶ πλειότερον. Χαίρει καὶ ἔλπιζε εἰς τὴν σωτηρίαν σας. Θὰ ἐπαγρυπνῶ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς σου, σοὶ τὸ ὀμνῶ, καὶ μάθε ὅτι δὲν ἐρμίζομαι μάτην. (καθ' ἑαυτόν). Σεῖς δὲ—Συντερίμματα τοῦ ἀτυχοῦς ἔρωτός μου ἐκλέξατε τάφον τὸν θυθὸν τῆς θαλάσσης καὶ ὑπὸ τὸ ψυχρὸν αὐτῆς κύμα κατασδέσατε τὴν φλόγα σας.—Ἐλένη, χαίρει. Θὰ σωθῆτε (ἀναχωρῶν συναντᾶται μετὰ τοῦ πατρὸς του καὶ μένει).

Σ Κ Η Ν Η Γ.

Οἱ ἄνω καὶ ΒΕΝΔΕΡΛΗΣ—ΑΔΗΣ.

ΒΕΝΔΕΡ. Ἄπιστος δούλη, φύγε.

ΕΛ. Μισητὴ Θεά! (ἐξέρχεται).

ΒΕΝΔΕΡ. Ἀχμέτ.

ΑΧΜ. Κραταῖε πάτερ.

ΒΕΝΔΕΡ. Καὶ ἔχεις τὴν τόλμην, υἱὲ προδότα, ἐνώπιον τοῦ πατρὸς σου νὰ ὑψώνης τὸ ὄμμα θαρβραλέον; Δὲν ὠχριάς, δὲν τρέμεις εἰς τὴν ἀγρίαν ὀργὴν μου καὶ εἰς τὴν φρικτὴν μου λύσσαν;

ΑΧΜ. Ἄλλ', ὦ πάτερ, δὲν ἐννοῶ τίς ἡ αἰτία τῆς ὀργῆς σου ταύτης.

ΒΕΝΔΕΡ. Ὡ τὰ γνωρίζω, γνωρίζω πάσα τὰς αἰσχράς σου πράξεις.

ΑΧΜ. Πλὴν, ὦ πάτερ.

ΒΕΝΔΕΡ. Ἄκουσε καὶ τρέμε. Δὲν ἠσχύνθης ἀπὸ ἀπίστου κόρην νὰ ζητῆς ἔρωτα; καὶ χάριν τοῦ βδελυροῦ σου τούτου πάθους τὰ πάντα νὰ θυσιάζης καὶ πίστιν καὶ θρησκείαν;

ΑΧΜ. Ἄλλ' ὅμως μάθε....

ΒΕΝΔΕΡ. Σιώπα. Ὡ Αἰσχύνη! Ἰεοῦ ποῖον ὄφιν ὁ Μέγας τῆς Αὐτοκρατορίας Βεζύρης Βενδερλής Ἀλῆ ἀνέτρεφεν εἰς τὸν οἶκόν του, διὰ νὰ τὸν ἀναθιβάσῃ ἐπὶ τοῦ θρόνου, ἐπὶ τοῦ ὀποίου κάθηται ὦ θράσος δι' ἕν ἀνανδρον, δι' ἕν χαμερπὲς πάθος νὰ ἐγκαταλείψῃς τὴν θρησκείαν; Προδότα τοῦ Μωάμεθ! Ἄλλὰ δὲν ἐσκέφθης ὅτι ἂν δὲν εἶχες ἐμὲ πατέρα τὸν τόσο μέγαν καὶ ἰσχυρὸν Βεζύρην ἢ κεφαλὴν σου θὰ ἐπιπτε βορὰ τῶν ὀρνέων;

ΑΧΜ. Εἶσαι πατήρ μου καὶ συγχώρησον, ἂν θὰ ἐκρα-

γῆ ἢ φωνὴ μου ὀργίλη. Ὅχι δὲν τρέψω ἔρωτα πρὸς τὴν
 χριστιανὴν, ἀλλ' οἶκτον, ἀλλ' εὐπλαγχνίαν πρὸς ἐκείνην,
 τῆς ὁποίας ἀδίκως ἐφόνευσας τὸν Πατέρα, τὸν ἐνθυμεί-
 σαι; τὸν Μουρούζην, πῶς; φρικίᾳς; τὸ ὄνομα Μουρούζης
 φοίτην καὶ τρέμον σοὶ ἐπιφέρει; Ἄθλιε πάτερ!

BENΔEP. Ἀνάξει υἱέ, φοβήθητι τὴν ὀργὴν μου.

AXM. Κτύπησον καὶ πῆε τὸ αἷμα τοῦ υἱοῦ σου, ἀφοῦ
 τὸ αἷμα καταπραίνει τὰ πάθη σου. Ὡ δὲν ἀκούεις πρὸς τὸν
 δυστυχῶν ἀνυψοῦνται θρήνοι; καὶ ἄλλα δὲ πρὸς τὸν Θεὸν
 ἀναβαίνουσαι δεήσεις, ἐκδίκησιν κατὰ σοῦ ἐπικαλοῦνται.

BENΔEP. Ὁ Θεὸς δὲν προσέχει εἰς δεήσεις ἀπίστων.

AXM. Εἶναι δεήσεις ἀθῶων, τῶν ὁποίων τὰ πικρὰ πα-
 ράπονα κατ' εὐθείαν ἀνηχοῦσιν εἰς τὰ ὦτα τοῦ Πλάστου,
 καὶ οὐαὶ εἰς ἐκείνον, ὅστις ἐξεγείρει τὴν δικαίαν ὀργὴν
 του. Βεζύρη, στρέψον καὶ ἰδὲ τὸ ἀπχταχοῦ τῆς πόλεως
 πλημμυροῦν αἷμα, ἰδὲ τὰ οἰκτρά των Ἑλλήνων πτώματα,
 τὰ ὅποια σὺ ἐθυσίᾳσας, παρίστανται ἐμπόδιον ἀνὰ πᾶν τοῦ
 διαβάτου βῆμα. Παντοῦ, ὅθεν στρέψω παντοῦ κάθημα-
 γμένα στήθη, βλοσυρὰ δὲ ὄμματα μοὶ ἐξακοτίζουσι κο-
 λάσεως φλόγα. Παντοῦ πένθιμον ναὶ φρικώδη ἀκούω
 φωνήν, φωνὴν ἀνορθοῦσαν τὴν κόμην μου, «Κατάρα, κα-
 τάρα αἰώνια ἐπὶ τοῦ Βενδεργί-Ἀλή»!

BENΔEP. Καὶ αἱ φωναὶ αὐτῶν ἀνορθῶν τὰς τρίχας
 σου! Ἄι, ἀνανδρε! Ἄ βρωμερὰ τῶν Γραικῶν γέννα, δὲν
 θέλω καταθέσει τὴν σπάτην, ἀν καὶ τὴν τελευταίαν δὲν
 κόψω κεφαλὴν σου. Ἀνόητε σὺ, καὶ δὲν γνωρίζεις ὁποῖ-
 ον σφοδρὸν μῖσος, ἀδιάλλακτον, αἰώνιον, ὑπάρχει μεταξὺ
 Μουσουλμάνου καὶ ἀπίστου Γραικοῦ; Προδότα υἱέ, ἀν ἐδυ-
 νάμην νὰ εἰσδύσω μέχρις αὐτῆς τῆς καρδίας σου εὐρίσκων
 ἴχνος τοῦ βρωμεροῦ σου πρὸς μίαν ἀπίστον ἔρωτος, διὰ τῶν
 χειρῶν μου αὐτῶν θὰ ἐξερίζωνον, ἵὰ κατεσπάραττον τὰ
 σπλάγχνα σου, ἵνα τοῦ Ἰσλάμ παραδειγματισθῶσι τὰ
 τέκνα ἀπὸ τὴν τύχην Ταίρκου, τεληψάντος νὰ συλλάβῃ
 ἱερόσυλον ἔρωτα.

AXM. Δὲν ἀγαπῶ αὐτήν, σοὶ τὸ εἶπον, ἡγάπησα τὸν
 πατέρα της, ὠρκίσθη κατὰ τὰς τελευταίας στιγμὸς του
 νὰ σώσω τὸ τέκνον του ὡ πάτερ, εὐ ἱκετεύω μὴ θελήσης
 νὰ ξανῶ παραδότης τοῦ ὅρκου μου. Συγχώρησον νὰ σοῦ
 ὀμιλήσῃ ἐλευθέρως ὁ υἱός σου, ἀν αἰσιθάνεσαι πρὸς αὐτὸν
 ἀγάπην τινα.

BENΔΕΡ. Ἀχμέτ, ἀν αἰσθάνομαι πρὸς σέ ἀγάπην; καὶ τοιμᾶς γὰ ἐρωτᾷς τοῦτο; θέλεις ἐνδεΐξεις μεγαλειτέρας τῆς πρὸς σέ ἀγάπης μου, τοῦ γὰ θέλω γὰ ἐκτριχώσω τῆς καρδίας σου τὸν εὐτελεῖ, τὸν ποταπὸν πρὸς ἄπιστον δούλην ἐρωτᾷ σου; Ἄθλιε, δὲν ἐγνώριζες, ὅτι τὸ βλέμμα τοῦ πατρός σου Βεζύρη εἰσδύει παιτοῦ; Ἀλλοίμονον ἐπὶ τῆς κεφαλῆς σου, ἀν τὸ τυφλὸν πάθος σε παρασύρη εἰς ἀνάξια τοῦ ὀνόματός μου. Τρέμε, κακούργε υἱέ, καὶ εἰς τὴν ἀκάθεκτον τοῦ πατρός σου λύσταν, καὶ εἰς τὴν δύναμιν καὶ τὸ ἀξίωμα τοῦ Μεγάλου Βεζύρου, Ἐμοῦ!

ΑΧΜ. Δὲν ἀγαπῶ τὴν δούλην σου, πάτερ· πιστευοὸν με, ἀλλὰ μάθε πῶς ὁ υἱός σου δὲν καταπατεῖ τοὺς ὄρκους του, ὀρκισθῆν γὰ τὴν σώσω· πίπτω εἰς τὰ γόνατά σου, πάτερ, ὑπὲρ τῆς σωτηρίας τῶν ἀθλίων ἐκείνων γυναϊκῶν καὶ δέσμα· θερμοῦς γὰ τὰς ἀπαλλάξεως τοῦ θανάτου, ἄλλως υἱὸν δὲν ἔχεις· ἀν φονεύσης ἐκείνας, φονεύεις ἐμὲ τὸ τέκνον σου.

BENΔΕΡ. Ἐγείρου. Μοὶ ὀρκίσεις; Ἀχμέτ, τυφλὴν πίστιν εἰς τὰς προσταγὰς μου.

ΑΧΜ. Εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Πατρὸς σου, εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Μαχμούτ, θὰ εἶμαι τὸ πιστὸν τοῦ θρόνου σου στήριγμα.

BENΔΕΡ. Ἐστω ἄς σωθῶν. Πλὴν, ἀν μ' ἀπατήσης, τρέμε εἰς τὴν λύσταν μου. Δὲν θὰ εἴσῃ πλέον δι' ἐμὲ υἱός μου· ἀλλ' ὁ ἀσπυρδός ἐχθρὸς τοῦ Μωάμεθ καὶ τοῦ Σουλτάνου· Ἦδη ἄγε καὶ μένε πιστὸς εἰς τοὺς ὄρκους σου. (Ὁ Ἀχμέτ ἐξέρχεται).

Σ Κ Η Ν Η Δ.

BENΔΕΡΑΗΣ (μόνος).

Ἄλλ' ἀν μ' ἀπατήση; Βενδερλή-Ἀλή, οὐδὲ εἰς τὸν υἱὸν σου πλέον δὲν ἔχεις πίστιν. Οὐαὶ εἰς τὸν μόνον κληρονόμον τοῦ μεγαλείου μου, ἀν μ' ἀπατήση. Ὡ τότε τὴν ἀπάτην του ταύτην θὰ τιμωρήση οὐχ! ὁ πατήρ, ἀλλ' ὁ Μέγας Βεζύρης· διὰ δὲ τοῦ ἐγχειριδίου μου τούτου, θὰ πῶ τὸ αἷμα καὶ αὐτοῦ τοῦ προδότου υἱοῦ μου.

Σ Κ Η Ν Η Β.

Ὁ ῥηθεις καὶ ὁ ΜΟΥΦΤΗΣ.

ΜΟΥΦ. Εἶπον τὴν ἀλήθειαν;

BENΔΕΡ. Μέγιστε τοῦ Μωάμεθ προφήτα, ἴσως ὁ πολὺς πρὸς, ἐμὲ καὶ τὸν θρόνον μας ζήλός σου σὲ παρέσου-

ρε νὰ ἀκούσῃς πλείωτερα τῶν ἔσων ὁ Ἀχμέτ εἶπε. Ἄλλ' εἰς λήθην ταῦτα. Γνωρίζεις καλῶς, ὅτι ἂν ἦτο ἔνχος, δυστυχία ἐπὶ τῆς κεφαλῆς του.

ΜΟΥΦ. (καθ' ἑαυτόν). Νὰ μὲ σαγηνεύσῃ ζητεῖ ὁ πατήρ ὅπως καὶ ἂν συμβῆ ὀλίγον μὲ μέλει· ὁ πατήρ ἐπαγρυπνεῖ ἐπὶ τοῦ υἱοῦ του.

ΒΕΝΔΕΡ. Γνωρίζεις Μουφτή, μὲ πόσας αἱματηρὰς καὶ φρικώδεις πράξεις τιμωρεῖ ὁ Βεζύρης τοὺς παραβάτας τοῦ ἱεροῦ δόγματός μας. Οὐαί εἰς αὐτούς! Ἄλλ' ἄλλο τι σοβαρώτερον σὲ ὀδηγεῖ ἐνταῦθα, εἰπέ μοι, εἶδες τὸν βαθυπύγωνα ἐκεῖνον γέροντα;

ΜΟΥΦ. Τίνα ἐννοεῖς; (καθ' ἑαυτόν). Ἦλθομεν ἐπὶ τὸ προκείμενον.

ΒΕΝΔΕΡ. Δὲν μ' ἐννοεῖς; λέγω τὸν βαθυπύγωνα ἐκεῖνον.

ΜΟΥΦ. Καὶ δὲν τὸν ὀνομάζεις; Φοβεῖσαι τόσον τὸ ὄνομά του;

ΒΕΝΔΕΡ. Ὁ Βενδερλής— Ἀλήθης οὐδένα φοβεῖται, ἓνα μόνον, ἐκεῖνον πρὸ τοῦ ὀπίου ὠχρίᾳ πᾶσα ἡ δύναμις σου;

ΜΟΥΦ. Ἄλλὰ ποῖος οὗτος;

ΒΕΝΔ. Ὁ ἀθλιέστερος δοῦλος μας, ἐκεῖνος τοῦ ὀπίου ἐν νεῦμα ἐξαχρῶνει· τὰ πλήθη τῆς φυλῆς του τὸν ἀσεβῆ ἐκεῖνον φοβοῦμαι ὅστις οὐδέποτε ταπεινοῖ τὴν ὀφρὺν του ἐνώπιον τοῦ μεγαλείου μας, ὅστις τολμᾷ νὰ καθυβρίζῃ τὸν Σουλτάνον καὶ νὰ κηρύττῃ τὴν ἀναγέννησιν τοῦ Ἐθνικοῦ του.

ΜΟΥΦ. Καὶ ζῆ ἀκόμη τοιοῦτος ἀσεβῆς;

ΒΕΝΔΕΡ. Θὰ ἀποθάνῃ.

ΜΟΥΦ. Ἄς ἐπιπέσῃ ἐπ' αὐτοῦ ἡ ὀργὴ τοῦ Μωάμεθ.

ΒΕΝΔΕΡ. Τετέλεστα· θ' ἀποθάνῃ ὁ ψευδῆς τοῦ ψευδοῦς Θεοῦ τοῦ λειτουργοῦ μ' ἐννόησες, ὁ Πατριάρχης Γρηγόριος.

ΜΟΥΦ. (Καθ' ἑαυτόν). Ὡ ἡδονή! Ἄς ἐπιπέσῃ κατὰ τῆς κεφαλῆς του ὁ τρομερὸς τοῦ Ὄσμάν πέλεκυς.

ΒΕΝΔΕΡ. Ἐν μέσῳ τῶν βασάνων θὰ ἀποθάλλῃ τὴν ἀπιστον ψυχὴν του καὶ οὐδ' οἱ Ἠγεμόνες τῆς Εὐρώπης θὰ τὸν σώσωσιν.

ΜΟΥΦ. Ἐχεις ἰσχυρὰ μέσα νὰ τὸ κατορθώσῃς.

ΒΕΝΔΕΡ. Καὶ τὸ βεβαιώτερον, τὸ χρυσίον.

ΜΟΥΦ. Ἐχομεν πολλὰ παραδείγματα, ὅτι τοῦ Μου-
σουλμάνου τὸ χρυσίον ἐφίμωσε πολλὰ τῶν Ἡγεμόνων τῆς
Εὐρώπης στόματα.

ΒΕΝΔΕΡ. Καὶ ὁ ἀλαζονέστερος μεταξὺ αὐτῶν πρῶτος
καὶ ἡσυχος ἀνεχώρησεν, ὅπότεν ἔφυγε ἐκ τοῦ Βοσπόρου
πολλοὺς μεθ' ἑαυτοῦ φέρων πολυτίμους λίθους. (Ὁ Ἄχμετ
φαίνεται κατασκοπεύων).

ΜΟΥΦ. Λοιπὸν, ἀφοῦ τοὺς πάντας ἀγοράζῃς, τίνα φο-
βεῖσαι;

ΒΕΝΔΕΡ. ὦ! τὴν Ἑλλάδα!

ΜΟΥΦ. Ἄλλ' αὕτη τρέμει ὑπὸ τῆς ἀλύσεις μας.

ΒΕΝΔΕΡ. ὦ! ὦ! τὴν φοβοῦμαι! φοβοῦμαι τὸν ἀσεβῆ
ἐκεῖνον Πατριάρχη, εἰς τοῦ ὁποίου τὴν φωνὴν τυφλὰ
τρέχουν τῶν ἀπίστων τὰ πλήθη πλὴν θ' ἀποθάνῃ.

ΜΟΥΦ. Ἄς ἀποθάνῃ ὁ ἀσεβής, τὸ ζητεῖ ἡ θρησιεΐα.

ΒΕΝΔΕΡ. Μὴ σκεπτώμεθα πλέον περὶ αὐτοῦ· τὸ αἶ-
μά του ἄς κοκκινίσῃ τὸ χῶμα καὶ δι' αὐτοῦ ἄς ὀρεσίωσιν
τὰ φλογισμένα μου σπλάγγνα! ὦ αἵματος θεά, εὐχά-
ριστος εἰς τὴν ψυχὴν μου! Ἄς ἡδυναμῇ τῶν Γραικῶν
τὸ δυσῶδες αἶμα, εἰς ποταμοὺς ῥέον νὰ ἴδω καὶ κολυμ-
βήσω γυμνός, κρένων οὕτω τὴν φλογώδη μου δίψαν. Τε-
τέλεστα! ὁ Πατριάρχης Γρηγόριος ἄς πέσῃ καὶ οἱ πιστοὶ
φρουροὶ τοῦ Μωάμεθ λυσσῶντες ἄς ἀργιάσουν πέριξ τοῦ
σώματός του. Τὸ σύνθημα τοῦ Τρῦρκου εἶναι γραμμένον
μὲ αἶμα. Φρίκη καὶ τρόμος εἰς τοὺς Παγιάδες. (Ἐξέρχον-
ται).

ΑΧΜ. (Ἐκ τοῦ παρασκηνίου). Ἄλλ' ἐγὼ μέχρις ἐ-
σχάτης μου πνοῆς, θὰ ὑπερασπίζω τὴν ἀδικουμένην ἀθωό-
τητα (ἀποχωρεῖ).

ΠΡΑΞΙΣ Γ.

(Ἡ αὐτὴ αἴθουσα τῆς δευτέρας πράξεως).

ΣΚΗΝΗ Α.

ΒΕΝΔΕΡΑΗΣ, ΑΧΜΕΤ καὶ ΜΟΥΦΤΗΣ.

ΒΕΝΔΕΡ. Ὅσον οὐπω φθάνει· ἄς τρέμῃ ἂν ἐπαλη-
θεύσωσιν αἱ ὑποψίαι μου.

ΜΟΥΦ. Εἶναι βᾶσιμοι. Αὐτὸς τῶν ἐπαναστῶν Ἑλλήνων
διεγείρει ἀκαταπαύστως τὰ πνεύματα. Ἄς τρέμῃ ὁ προ-

δότης, ἀν δὲν ὑποταχθῆ εἰς τὰς θελήσεις σου! Σὺ μόνος, δύνασαι νὰ τῷ ἐπιβάλῃς θέλησιν, σὺ, ὅστις εἶσαι: ἄλλη εἰκὼν τοῦ καθημένου ἐπὶ τοῦ ἐνδοξοτέρου τῆς ὑψηλοῦ θρόνου.

ΑΧΜ. Μὲ πόσῃν τέχνῃν, ἱερεῦ, τὸν ὠθεῖς εἰς τὸ ἐγκλημα! Πάτερ, ὅκτειρον τὰς πολιὰς αὐτοῦ τρίχας, ἀφοῦ δεικνύσαι ἀσπλαγχνὸς πρὸς ἄνδρα οὗ τὴν δόξαν ἀνυμνεῖ ὁ λαὸς ἅπας.

ΜΟΥΦ. (καθ' ἑαυτόν). Αἱ παρακλήσεις σου θὰ σβεσθῶσιν, ὅπως σβύεται ὁ ἀπρὸς τοῦ κύματός τοῦ θραυμένου ἐπὶ τῶν θράχων.

ΒΕΝΔΕΡ. Εἶσαι νέος, δὲν δύνασαι νὰ γνωρίζῃς ὅ,τι εἰς τὴν κυβέρνησιν κράτους ἀπαιτεῖται.

ΑΧΜ. Τὸ πᾶν ἴσως πλὴν τοῦ αἵματος.

ΒΕΝΔΕΡ. Ἴσα ἴσα, τοῦτο χρειάζεται.

ΑΧΜ. Εἶναι ἀνανδρία ἐναργῆς τὸ μέσον τοῦτο.

ΒΕΝΔΕΡ. Ἄσεβη, σίγα! Ἦθ' ἔλεν ἄρα εἶσθαι τόσον ἐπιφοβὸς τοῦ Ὀσμάν ὁ πέλεκυς, ἀν δὲν ἦτο βαμμένος μὲ τὸ αἷμα τῶν ἀπίστων;

ΜΟΥΦ. Ἔρχεται!...

ΑΧΜ. Πάτερ μου!...

ΒΕΝΔΕΡ. Σιωπή!... Πλησιάζει:... μία λέξις σου, μία καὶ μόνη, σὲ καταστρέφει.

Σ. Ε. Η. Η. Β.

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ

Ἀκολουθούμενος ὑπὸ δύο Ἀρχιερέων, καὶ οἱ ῥηθέντες.

ΒΕΝΔΕΡ. Ἐνάρετε καὶ σαρὲ γέρον, σύγγνωθι: ἀν σὲ προσεκάλεσα ἐνταῦθα. Ὑψηλοὶ λόγοι: τοῦ κράτους ἀπήτησαν τοῦτο σὲ ζητῶ τὰς συμβουλὰς σου.

ΓΡΗΓΟΡ. Ὑπήκουσά: ἔμειλει.

ΒΕΝΔΕΡ. Ἦκουσας τί ζητεῖ τῶν Ἑλλήνων ἢ κοῦφος ἀλαζονεία;

ΓΡΗΓΟΡ. Ὅπως σοὶ εἶπον πολλάνκις, οἱ Ἕλληνες ζητοῦσιν ἀνακούφισιν εἰς τὰ δεινὰ των, ἀφοῦ δὲν τοὺς ἐπιτρέπεται νὰ χαίρωσι τὴν ἐλευθερίαν ἐκείνην, ἣν ὁ Πλάστης ὤρισε διὰ πάντα ἄνθρωπον.

ΜΟΥΦ. (καθ' ἑαυτόν). Οἱ λόγοι: του τοῦ σκάπτουσι τὸν λάκκον.

BENΔ. Ζητεῖ ἐλευθερίαν;

ΜΟΥΦ. (εἰρωνικῶς) Καὶ θὰ τὴν λάβῃ.

ΓΡΗΓΟΡ. Ἀνακούφισιν εἶπον!... Σοὶ τὸ ἐπανάλαβον
χιλιάκις... ἀνακούφισιν διὰ τόσας μυριάδας δυστυχῶν.

BENΔ. Ἀνακούφισιν;...

ΓΡΗΓΟΡ. Ναί, δι' ὄνομα Θεοῦ!...

BEN. Θέλεις νὰ εἴπῃς ἐλευθερίαν διὰ τοὺς ὀπαδοὺς σου, αἱ;

ΜΟΥΦ. Τοῦτο ἠθέλησε νὰ ἐννοήσῃ.

ΓΡΗΓΟΡ. Τόσον δὲν δύναμαι νὰ ἐλπίσω.

BENΔ. Ἐλευθερίαν; ὦραία τῷ ὄντι ἡ λέξις!

ΜΟΥΦ. Καὶ ἐπιτρέπεις νὰ τολμᾷ ἐνώπιόν σου νὰ ἐ-
λευθεροστομῇ; νὰ θέλῃ νὰ παραχωρήσωμεν δικαίωματα
εἰς τοὺς δούλους μας;

BENΔ. Ἐκρηγνύεται ἡ ὀργή μου. Εἶναι λοιπὸν τό-
σον βαρεῖα εἰς τοὺς Ἕλληνας ἡ Κυβέρνησίς μας; ζητοῦν
ἐλευθερίαν, καὶ ἐλπίζουν νὰ τὰ ἀπολαύσωσιν μετὰ τὰ
ὄπλα; Ἄς τρέμουν!

ΓΡΗΓ. Ἐγὼ περὶ ἐλευθερίας δὲν σοὶ ὠμίλησα ποσῶς.

BENΔ. Τὸ ἀρνείσαι; Μουφτῆ;

ΜΟΥΦ. Ναί! διὰ μακρῶν ὠμίλησας περὶ ἐλευθερίας.

ΓΡΗΓΟΡ. Ψεύδεσαι!...

BENΔ. (ὀργίλως) Τολμᾷς νὰ ὑβρίζῃς!... Ὅχι ἐλευ-
θερίας, ὄχι ἀνακουφίσεις, ἀλλὰ δάκρυα, αἷμα, ἐρείπια,
θὰ προσφέρω εἰς τοὺς ἀπίστους ὀπαδοὺς σου.

ΓΡΗΓΟΡ. Ἄρχων!... μετρίασον τὴν ὀργὴν σου...

BENΔ. ὦ ναί! τότε θέλει μετριασθῆ ὁπότεν ἴδω δ-
λόκληρον τὴν Ἑλλάδα ἀλυσσοδεμένην. Ἄχ! ἂς ἠδυνάμην
νὰ τὴν θυτίσω, νὰ τὴν πνίξω ἐλόκληρον εἰς τὰ κύματα
τοῦ ὠκεανοῦ! τότε θὰ ἡσυχάσω, τότε θὰ παύσω πολε-
μῶν, ὅταν δὲ θ' ἀκούσω πλέον ἐπὶ τῆς γῆς προφερόμενον
τὸ ὄνομα Ἑλλην. Ἐλευθερίαν θέλουν; Ἀπορῶ πῶς τοι-
αύτῃ ἀνόητος ἐλπίς δὲν σβύεται ἐν τῇ καρδίᾳ τῶν Ἑλ-
λήνων εἰς τὴν θέαν τῆς μεγαλοπρεποῦς ἰσχύος τῶν ὀθω-
μανικῶν ὄπλων.

ΓΡΗΓΟΡ. Ἄν οἱ υἱοὶ τοῦ Μωάμεθ ἔχωσιν ὑπὲρ ἑαυ-
τῶν τὴν ἰσχὴν καὶ τὰ ὄπλα, τῆς Ἑλλάδος τὰ τέκνα ἔ-
χουσι τὴν πίστιν των εἰς τὸν ὕψιστον καὶ...

ΜΟΥΦ. Ἀσεβέστατε!

BENΔΕΡ. Ἐχουσι τὴν χαμερπῆ δειλίαν των, εἰπέ μάλ-
λον, πονηρὸ ὑποκινητὰ νέων ἐρίδων.

ΑΧΜ. Πλὴν παῦσε πλέον, πρὸς Θεοῦ! Δὲν βλέπεις ;
εἶναι γέρον, ἀδύνατος, ἀσθενής; . .

ΓΡΗΓΟΡ. Ἄλλ' ὅστις ἐγκλείει εἰς τὰ στήθη του ὑψη-
λὸν τὸ αἶσθημα τῆς ἀρετῆς.

ΒΕΝΔΕΡ. Ναί! ὁπόταν ἡ ἀρετὴ εἶναι συκοφαντία, ψευ-
δος καὶ προδοσία.

ΑΧΜ. Πλὴν, πάτερ μου! . . .

ΒΕΝΔΕΡ. Δύνασαι νὰ ἀρνηθῆς ὅτι ἡ Ἑλλάς δὲν ἔλα-
βε τὰ ὅπλα;

ΓΡΗΓΟΡ. Ὑπῆρπε νὰ τὸ περιμένῃς, σοὶ τὸ προεῖπον.
Τὸ αἶμα ἔδαψε πλέον τὴν ταλαίπωρον ἐκείνην χώραν, ἡ
δὲ πτωχία καὶ πᾶν εἶδος βασιάνου ἤθελον ἐξουθενώσῃ τοὺς
δούλους σου, ἂν ἀκραιφνῆς δὲν ἦτο ὁ ἐμφωλεύων εἰς τὰ
στήθη των πρὸς τὴν πατρίδα ἔρωσ. Πῶς λοιπὸν ἠθέλησ
νὰ μὴ σπεύσωσιν οὗτοι νὰ ἐκδικήσωσι τῶν ἀδελφῶν των
τὸ ρεῦσαν ἀθῶον αἶμα.

ΒΕΝΔΕΡ. Δὲν γνωρίζω, ἂν ἐν Ἑλλάδι ἐχύθη αἶμα ἀ-
θῶον, ὡς ἐπίσης ἀγνοῶ τὰ τόσα δεινά της.

ΑΧΜ. (καθ' ἑαυτὸν) Πῶς ζητεῖ με ψευδῆ πέπλον νὰ
καλύψῃ τὰ κακουργήματά του!

ΓΡΗΓΟΡ. Νὰ πιστεύσω ὅτι ὁ Μέγας Βεζύρης ἀγνοεῖ τὰ
ἐν τῇ Αὐτοκρατορίᾳ διαπραττόμενα αἵσχη;

ΒΕΝΔ. Ὁ Βενδερλῆς γνωρίζει τί ἐν Ἑλλάδι ὑποφέ-
ρει ὁ Μουσουλμάνος, οὐδὲν ἄλλο.

ΓΡΗΓΟΡ. Ὁ Μουσουλμάνος ὑποφέρει ἐν Ἑλλάδι! Ὁ δὲ
Ἕλληνας, Βενδερλῆ;

ΒΕΝΔ. Περὶ αὐτοῦ οὐδὲν γνωρίζω.

ΓΡΗΓΟΡ. Ὅπως ἴσως δὲν γνωρίζεις ὅτι ἀπὸ τοὺς
πύργους τοῦ Βυζαντίου ῥέει αἶμα.

ΒΕΝΔ. Ναί, αἶμα ἀπίστων;

ΓΡΗΓΟΡ. Ὅπως ἴσως ἀγνοεῖς ὅτι ἐν τῇ πόλει ταύτῃ,
εἰς τὴν ὁποίαν κατοικεῖς, αἱ ὁδοὶ ἔλαι βρέθουσι πτωμάτων...

ΒΕΝΔΕΡ. Ἐπὶ τῶν ὁπίων ἐξαπρίζεται ἡ δικαία τῶν
Μουσουλμάνων ὀργή.

ΓΡΗΓΟΡ. Τῆς ὁπίως ὅμως οὐ ἠδύνασο με ἔν καὶ
μόνον νευμά σου νὰ καταπάσης τὴν ἀγρίαν λύσσαν.

ΒΕΝΔ. Καὶ πῶς νὰ πράξω τοῦτο, ἀφοῦ οἱ ἀνάνδροι
ἐπαῖοί σου οὐδὲ στιγμὴν παύσουσι ἐμπιζίζοντες τὴν ἱεράν
τῶ προφήτου πίστιν;

ΓΡΗΓΟΡ. Τοῦτο εἶναι φανερὸν ψεῦδος.

ΜΟΥΦ. Σὺ ψεύδεσαι! Αὐτὸ εἶναι ἡ αἰτία τῆς τόσης σφαγῆς.

ΓΡΗΓΟΡ. Σφαγῆς ἀδίκου καὶ ἀπανθρώπου. Ὁ ὕψιστος ἴδμως θέλει τιμωρήσει τοὺς ἀσεβεῖς ἐκείνους, τοὺς σπείραντάς τὸν σπόρον, ἐξ οὗ ἀνεφύησαν τοσαῦτα κακουργήματα. Εἰπέ σὲ παρακαλῶ, ἔμαθές τι περὶ τοῦ Μουρούζη;

BENΔ. Τί συνέβη εἰς τὸν ἐνδοξον ἐκεῖνον ἄνδρα;

ΓΡΗΓΟΡ. Τὸν πρίγκηπα ὄν τοσοῦτον, ὡς μοὶ ἔλεγες, ἠγάπας, οὐδ' αὐτὸν ἐσεθάσθη καὶ ὁ Ὄθωμανικὸς σίδηρος. Ποῖον ὑπῆρξε τὸ ἐγκλήμά του;

BENΔ. Δὲν ἤξεύρω. Γνωρίζεις ὅμως πόσον τὸν ἠγάπων.

ΓΡΗΓΟΡ. Τὸν ἠγάπησας, ναί! πλὴν εἰς τὴν ἐσχάτην αὐτοῦ στιγμήν, δίδων μοὶ τὸν τελευταῖον ἀσπασμὸν, μοὶ προσέειπε φρυάσσω. «Καὶ ἐγὼ ἐπίσης ἀποθνήσκω θύμα τοῦ τυράννου»!!

BENΔ. Ἄλλὰ ποῖος εἶναι οὗτος;

ΓΡΗΓΟΡ. Ὁ Μέγας Βεζύρης τῆς Αὐτοκρατορίας.

BENΔ. Ἐγὼ!

ΓΡΗΓ. Ἐπιπρόσθεσε δέ. «Πολλάκις τῷ ὠμίλησα περὶ τῆς σκληρᾶς δουλείας, ἣτις κατέθλιβεν τοὺς Ἕλληνας, ἀλλ' αὐτὸς μοὶ ἀπήντησε μετὰ τῆς πικροτέρας εἰρωνείας.»

BENΔ. Δὲν εἶναι ἀληθές, ὁ Μουρτζής γνωρίζει...

ΜΟΥΦ. Ὅτι σὺ ἠγνόεις τὰ χαλκευόμενα πρὸς καταστροφὴν τοῦ πρίγκηπος.

BENΔ. Ἡ δὲ φίλια καὶ τὸ σέβας, ὅπερ ἔτρεφον πρὸς αὐτὸν, μοὶ ἐνέπνευσεν νὰ προσφέρω εἰς τοὺς κληρονόμους τὴν βοήθειάν μου.

ΓΡΗΓ. Τὴν ἀρπαγὴν, εἰπέ, τὴν πτωχείαν, τὴν ἐξουδένωσιν καὶ ἀλύσεις, οὐδὲν διαφερούσας ἐκείνων δι' ὧν δεσμεύονται τῆς Ἑλλάδος τὰ τέκνα, ὑπὲρ τῶν ὁποίων χιλιάκις μετὰ δακρύων ἐπεκαλέσθη τὸν οἰκτὸν σου, ἐνῶ τὸ Διδάνιον τοὺς ἐγκατέλιπεν εἰς τὴν διάθεσιν Παισῶ τινος, ὅστις εἰς τὰς ὥρας τῆς σχολῆς του ἠρέσκετο νὰ βλέπῃ καθ' ἑκάστην μίαν κεφαλὴν ἀποχωριζομένην τοῦ σώματος Ἑλληνος καὶ νὰ γράφῃ διὰ τοῦ ἀκινάκου του ἐπὶ τοῦ παγωμένου αἵματος αὐταῦ τοῦ δυστυχῆς τὴν ἀποτρόπαιον ἀπόφασιν. «Ἄφανισθήτω ὁ δοῦλος!»

BENΔ. Δὲν εἶναι οὕτω ὁ Βενδερίτης προσέφερε φιλοξενεῖται εἰς τὸ Μέγαρόν του, ὁ δὲ Μέγας Βεζύρης, μόνον πρὸς τὸ θεαθῆναι, ἠναγκάσθη νὰ δέσῃ ελαφρὰς ἀλύσεις,

ΓΡΗΓΟΡ. Ἀφοῦ τοῦ Μουρούζη ἀγνοεῖς τὸν θάνατον, (δεικνύων ἀπὸ τοῦ παραθύρου) εἰπέ μοι, ἀγνοεῖς ἐπίσης ποῖα εἶναι τὰ θύματα ἐκεῖνα, ἅτινα ἀπὸ χθὲς μέχρι τῆς στιγμῆς ταύτης ρίπτονται βροχηδὸν ἀπὸ τοῦ Φρουρίου τῶν ἑπτὰ Πύργων;

ΑΧΜ. (κατ' ἰδίαν πρὸς τὸν Γρηγόριον). Πρὸς Θεοῦ, τί εἶπες!

ΜΟΥΦΤΗΣ, (πρὸς τὸν Βενδερλήν). Καὶ ἀνέχεσαι τοσαύτην τόλμην;

ΒΕΝΔ. (εἰρωνικῶς). Ὡς σοφοὶ δεόν νὰ προσενεχθῶμεν, ἀφοῦ σοφὸς παρίσταται ἐνώπιόν μας, (πρὸς τὸν Γρηγόριον). Ἐχεις δίκαιον, ὑπερβολικὴ ὑπῆρξεν ἡ ὀργή μου δύνασαι ὅμως νὰ τὴνπραῦνης, ἂν τὸ θέλῃς.

ΓΡΗΓ. Ἄν τὸ θέλω; Ὡ! τὰ δάκρυά μου ταῦτα τί ἄλλο ἢ ἀνακούφισιν ἐπικαλοῦνται διὰ τόσας χιλιάδας δυστυχῶν! Οἴκτον, ἄρχων μου!... ἔλεος!... δι' ἀναξιοπαθοῦντα λαόν!

ΒΕΝΔ. (πρὸς τὸν Ἀχμέτ καὶ Μουφτήν). Ἀπομακρυνθῆτε, θὰ μείνω μόνος μετὰ τοῦ Πατριάρχου. (πρὸς τὸν Μουφτήν κατ' ἰδίαν). Τοὺς δύο συντρόφους... ἐννοεῖς... (νεύων αὐτῷ ὅτι οφείλει νὰ τοὺς ἀπαγχονίσῃ). Ἐκεῖ! (δεικνύων αὐτῷ τὴν εἰς τὸ μέσον θύραν).

ΑΧΜ. (καθ' ἑαυτόν). Ἀναχωρῶ, πλην θὰ ἐπαγρυπνῶ ἐπὶ σοῦ δυστυχῆ γέρον!

ΒΕΝΔ. Γνωρίζεις, ὅτι ὑπερβαλλόντως σὲ σέβομαι καὶ σὲ τιμῶ. Ἐπιθυμῶ τὰς συμβουλὰς σου. Εἰπέ μοι, πῶς δύναμαι νὰ καταπαύσω τὴν ὀργὴν τῶν ἐπαναστατησάντων Ἑλλήνων;

ΓΡΗΓ. Ἴσως δὲν ἠθέλαμεν φθάσει εἰς τὸν κίνδυνον τοῦτον, ἂν εἰσήκουες τὰς συμβουλὰς μου, αἱ ὁποῖαι μόνον ἀνακούφισιν ἐζήτησαν παρὰ σοῦ, ἐλάττωσιν τῶν τοσούτων δυστυχῶν τῶν Ἑλλήνων, καὶ ἐπομένως τὴν εἰρήνην διὰ τοὺς Τούρκους. Ἄλλ' ἤδη ἴσως τὰ πάντα ἔσονται μάταια καὶ ἀνωφελῆ, ἀφοῦ μάλιστα οἱ κόλακες τοῦ λαοῦ σου δὲν παύουσι διεγείροντες αὐτὸν κατὰ τῶν Χριστιανῶν.

ΒΕΝΔ. Διὰ τίνων μέσων;

ΓΡΗΓ. Διάσπειροντες, ὅτι ἐνόσῃ ὑπάρχει εἰς Ἑλλην ἐπὶ τῆς γῆς αὐδέποτε θέλει παύσει ζητῶν αἷμα, ὅπως ἐκδικήσῃ πατέρα ἢ ἀδελφὸν Τούρκου. Τοιαύτας συκοφαντίας διηγοῦνται προσέτι καὶ παρὰ τῷ Διβανίῳ, ὅπως καὶ ἐκεῖ διεγείρωσι τὸ κατὰ τῶν Ἑλλήνων μῖσος.

BENΔ. Καὶ σὺ πρῶτος γνωρίζεις, ὅτι ἡ τοιαύτη συκοφαντία δὲν εἶναι παρ' ἐναργῆς ἀλήθεια.

ΓΡΗΓ. Τί λέγεις!

BENΔ. Καὶ σὺ ἐπίσης πιστεύεις, ὅτι οὐδέποτε θὰ ἤσυχάσωσιν οὔτε ὁ σὸς, οὔτε ὁ ἐμὸς προφήτης πρὶν ἕκαστος ἴδῃ τὰ τέχνα του ἀνορύττοντα τάφον τῶν τέκνων τοῦ ἐτέρου.

ΓΡΗΓ. Ὁ προφήτης μου λέγεις!

BENΔ. Ναί, ἐκεῖνος τῶν ἀπίστων.

ΓΡΗΓ. Βλέπω ὅτι ταπεινοῖς τὸ μέτωπον, καὶ τοῦτο, διότι μυστηριώδες ἔμφυτον σοὶ τὸν λέγει, Θεόν.

BENΔ. Σιώπα....

ΓΡΗΓ. Ὁ Προφήτης μου δὲν ἐζώσθη ξίφος, δὲν ἐπρόφερε λόγον ἐκδικήσεως. Ὁ Προφήτης μου δὲν ἔσχεν ἐπὶ τῆς γῆς εἰμὴ τὴν ὑπομνήν ἐν τῇ καρδίᾳ, δὲν ἐπρόφερον ἄλλον λόγον ἢ, πίστιν πρὸς τὸν πατέρα του, πρὸς τὸν Θεὸν μας.

BENΔ. Δὲν μὲ ἠπάτησαν λοιπὸν οὐ...

ΓΡΗΓ. Ὅχι· ἐγὼ μόνος, ἀλλὰ πᾶς χριστιανὸς, ὁσάκις ὑποφέρῃ, ἐλαφρύνει τὰ δεινὰ του στρέφων τὰς δεήσεις του πρὸς τὸν Θεόν.

BENΔ. Ἐννόησα τοὺς σκεπὸς σου. Λοιπὸν μεταξύ μας οὐδέποτε θέλει ὑπάρξει εἰρήνη.

ΓΡΗΓ. Ἐγὼ πρῶτος τὴν ζήτησιν.

BENΔ. Ἔναι ἀργά. Θὰ ἴδωμεν τίς ἔσεται ὁ νικητής.

ΓΡΗΓ. Εἶμαι ἀπόστολος εἰρήνης.— Ἀρχων, δι' οἴκτου ποτὲ δὲν εἶναι ἀργά.

BENΔ. Μὴ μοῦ ὁμιλῆς περὶ εἰρήνης, ἀλλὰ μόνον περὶ σφαγῶν, περὶ μαρτυρίων καὶ καταστροφῶν.

ΓΡΗΓ. Ἀπόκοψον τὴν λευκότριχα ταύτην κεφαλὴν μου, καὶ εἶθε τὸ αἷμά μου νὰ βρέυσῃ σωτήριον εἰς τοὺς ὁμογενεῖς μου.

BENΔ. Ἀρκεῖ· ἄλλοτε ὁμιλοῦμεν περὶ εἰρήνης ἢ πολέμου· πρὶν δ' ἀπομακρυνθῆς πρέπει νὰ σοὶ ἐμπιστευθῶ δύο αἰχμαλώτους· τὸ μέγαρόν σου ἔστω αὐταῖς φιλόξενον ἄσυλον.

ΓΡΗΓ. Ἔναι αὐταὶ μία χήρα καὶ μία ὄρφανή;

BENΔ. Ναί· ἡ κεφαλὴ σου θὰ μοὶ δώσῃ δι' αὐτὰς λόγον.

ΓΡΗΓ. Καὶ διατί εἰς ἐμὲ ἡ τοιαύτη φροντίς;

BENΔ. Διότι ἐπιθυμῶ ν' ἀνανεώσω τὴν ἀρχαίαν εἰρήνην· δοῦλοι πλέον ἄς μὴ φαίνωνται εἰς τὸν οἶκόν μου. (φεύγει).

Σ Κ Η Ν Η Γ.

ΑΧΜΕΤ και ὁ ῥηθεις.

ΓΡΗΓ. Τί θέλεις;

ΑΧΜ. Φέρε μαζί σου τὰς ταλαιπώρους εκείνας, και σὺν Θεῷ ἅπαντες θέλετε σωθῆ. Φοβῶμαι περὶ τῆς ζωῆς σου, πλὴν ἐπιστρέφει ὁ πατήρ μου· δὲν δύναμαι γὰ σοὶ εἶπω περισσότερον, Χαίρε. (Φεύγει).

ΓΡΗΓ. Ἀγαθὲ υἱὲ κακούργου πκτρὸς!

Σ Κ Η Ν Η Δ.

ΒΕΝΔΕΡΑΗΣ, ΠΡΙΓΚΗΠΕΣΣΑ, ΕΛΕΝΗ και ὁ ῥηθεις.

ΠΡΙΓΚ. (γονυπετοῦσα μετὰ τῆς Ἑλένης). Ἄγιε πάτερ, τὴν εὐλογίαν σου ἐπὶ τῆς χήρας και τῆς ὀρφανῆς τοῦ Μουρούζη.

ΓΡΗΓ. Ὁ οὐρανὸς δὲν ἐγκαταλείπει τοὺς δυστυχεῖς· ἀπομάσσει τὰ δάκρυα τῆς χήρας και ἐπιχέει ἐν τῇ καρδίᾳ τοῦ ὀρφανοῦ τὸ γλυκὺ δάκρυον τῆς παρηγορίας.

ΒΕΝΔ. Εἰς σὲ τὰς ἐμπιστεύομαι. Ἄν ποτε τὰς ἐλευθερώσης, μάθε δι· ἡ κεφαλὴ σου θὰ καταπέσῃ πρὸ τῶν ποδῶν τοῦ Σουλτάνου.

ΠΡΗΓ. Ἔστω. (ἔξερχόμενος).

ΒΕΝΔ. Ἐδῶθεν διεύθυνε τὰ βήματά σου. Βραχὺς ἔσεται ὁ δρόμος σου ἀπὸ τὸ περιστύλιον τοῦτο· (ὁ Πατριάρχης πλησιάζει τὴν θύραν, ὑψοῖ τὸ παραπέτασμα και φαίνονται οἱ δύο ἐπίσκοποι ἐπὶ τῆς ἀγχόνης).

ΕΛΕΝΗ) Ὑψίστε Θεέ!)

ΠΡΙΓΚ.) ὦ φρένη!) (Ἐν μιᾷ φωνῇ)

ΓΡΗΓΟΡ.))

ΓΡΗΓΟΡ. Ὁ Θεὸς σὰς εὐλογεῖ ἐξ ὕψους.

ΒΕΝΔΡ. Γέρων, ὠφελήθητι τοῦ παραδείγματος!

ΠΡΑΞΙΣ Δ.

(Κήπος εἰς τὸ Μέγαρον τοῦ Πατριάρχου εἰς τὸ βάθος τοῦ ὁποίου φαίνεται ἐκκλησιόδιον τι).

Σ Κ Η Ν Η Α.

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ, ΠΡΙΓΚΗΠΕΣΣΑ, ΕΛΕΝΗ ΚΑΙ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ
ΓΡΗΓ'. Δυστυχῆ ὄντα! ἡ κεφαλὴ μου ἐδόθη ἐνέχυρον.

Ἄν ἀπομακρυνθῆτε θ' ἀτιμάσητε τὴν πολιάν κόμην τῆς.

ΠΡΙΓΚ. Χιλιάκις ἄς πέσῃ μᾶλλον ἐπὶ τῆς κεφαλῆς
μας ὁ πέλεκυς τοῦ βαρβάρου, παρά νὰ παραδῶμεν τὰς
θελήσεις σου.

ΕΛ. Μηδὲν εἶνα: ἡ θυσία τῆς ζωῆς μας παραβαλλο-
μένης πρὸς τὴν ζωὴν ἐκείνην, ἣν ὁ Βενδερλῆς ζητεῖ νὰ
καταστρέψῃ.

ΓΡΗΓ. Τὸ ἐννοῶ, θύγατερ, καὶ δὲν θέλω εἶσθαι ὁ πρῶ-
τος μάρτυς ὁ θυσιασθεὶς ἐπὶ τοῦ βωμοῦ τοῦ φανατισμοῦ.
Ἄλλ' ἄς ἀφήσωμεν τὴν ἡμέραν ταύτην τῶν θυσιῶν διὰ
πάντα χριστιανόν, τὰ δεινὰ ἅτινα πληροῦσι τὰ στήθη μας·
λησμονήσωμεν τὰς γηίνους θλίψεις καὶ στρέψωμεν τὴν
διάνοιαν ἡμῶν πρὸς τὸν Θεόν. Ἰπάγω νὰ ἐκπληρώσω τὰ
ἱερὰ καθήκοντά μου τῆς ἡμέρας ταύτης τῆς τοσοῦτον ἐ-
πιστήμου καὶ θλιβερᾶς δι' ἡμᾶς. Μετὰ ταῦτα θὰ μεταβῶ
εἰς τοῦ Βενδερλῆ, παρά τοῦ ὁποίου προσεκλήθη ἐκ νέου.
Ἐκεῖ εἶναι τὸ ἐκκλησιόδιόν μου καὶ ὁ πιστός μου Ἀθηνά-
σιος θέλει σᾶς συνοδεῦσει.

ΑΘΑΝ. Ὅπως προστάξεις, πάτερ.

ΓΡΗΓ. Ὑγιαίνετε, ἀτυχῆ πλάσματα. Εἶθε ἀκτῆς τῆς
θείας παρηγορίας νὰ λάμψῃ ἐν μέσῳ τοσοῦτων σκηρῶν
θλίψεως καὶ τρόμου, (ἐξέρχεται).

ΑΘΑΝ. Περιμένω τὰς διαταγὰς σας.

ΠΡΙΓΚ. Ἄγωμεν, θύγατερ.

ΕΛ. Ἀκολουθῶ, μήτερ.

Σ Κ Η Ν Η Β.

ΜΟΥΦΤΗΣ ΚΑΙ ΒΕΝΔΕΡΛΗΣ

ΜΟΥΦ. Ἴδου ὁ κήπος τοῦ ἀσεβοῦς ἐκείνου.

ΒΕΝΔ. Καὶ ποῦ δυνάμεθα νὰ εὔρωμεν τὸν πιστόν του
ὀπηρέτην.

ΜΟΥΦ. Ὅχι μακράν. Τῇ ἐκονοποίησά ἐν καιρῷ τὸ ἀπό-
κρυφόν μας, ὑπόσχετα: δὲ νὰ ὑπακούσῃς τὰς θελήσεις σας.

ΒΕΝΔΡ. Πόσα ὀφείλω εἰς τὴν πρὸς ἐμὲ ἀφοσίωσίν σου!

ΜΟΥΦ. Οὐδέν· εἶνα καθήκόν μου. Ἀκούω βήματα:

θά ηναι εκείνος. Ἄς εἰσδύσωμεν εἰς τὸ δάσος τοῦτο, ἵνα βεβαιωθῶμεν καλλίτερον. (Ἐξέρχονται).

Σ Κ Η Η Γ.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ μόνος.

Ἴδου ἐγὼ κάτοχος ἐγκλήματος, δι' οὗ καταρρίπτω τὴν κεφαλὴν τοῦ κυρίου μου καὶ ἁγίου πατρός μου, (σκέπτεται). Ἄς μὴ μοῦ διαφύγῃ περὶ τούτου. οὐδὲ λέξις. Καὶ ἡ αὔρα αὐτῆ δύναται νὰ με προδώσῃ... Ἐν ἐγκλημα! ... ἀλλ' ἡ ζωὴ μου θέλει σωθῆ ἀπὸ τὸν πέλεκυν; ἴσως... ἀλλ' ἡ συνειδήσις, ἀλλ' αἱ ὀφείλει τύψεις αὐτῆς;... Μὲ περιχέει ἰδρῶς θανάτου.

Ἡ συνειδήσις; Καὶ δὲν εἶναι δυνατόν νὰ ὑπνώσῃ ἡδέως, νὰ κοιμηθῆ ὑπὸ τὸ χρυσοῦν καὶ μεγαλοπρεπὲς ἄχθος τοῦ πλοῦτου; Ὡς φοερὰ σιγῆ τῶν τάρων, κάλυψον διὰ τῆς σφραγίδος τοῦ θανάτου τὴν καρδίαν μου ταύτην, ἵνα μὴ με προδώσῃ μ' ἓνα πκαλμόν της, μ' ἓνα της στεναγμόν! Σὺ δὲ, ὦ μυστήριον, πιστὲ φίλε τοῦ σκοτούς καὶ τῆς λήθης, ἀπόκρυψόν με ἀπὸ τὸ ὄμμα τῆς πλάσεως ὀλοκλήρου, ἵνα τὸ ἐγκλημά μου ταφῆ ἀφόδως εἰς αὐτά μου τὰ στήθη. Τύχη, σὲ προσκαλῶ ὁδηγόν μου. Ἄς πᾶσω πλέον δουλεύων. Ἄς γίνω ἄρχων, αἱ δὲ μετέπειτα εὐεργεσίαι μου θέλουσι μαλλάξει τοῦ συνειδότης τὰς ἀπηνεῖς τύψεις.

Σ Κ Η Η Δ.

ΜΟΥΦΤΗΣ, ΒΕΝΔΕΡΑΗΣ καὶ ὁ ῥηθεις, εἶτα ΑΧΜΕΤ (ἐν ἐνέδρῳ).

ΜΟΥΦ. Εὐγε! σ' εὐρίσκω καταλλήλως διὰ τὴν συμφωνηθεῖσαν συνέντευξιν.

ΑΘΑΝΑΣ. Πῶς ἡδυνάμην νὰ μὴ ὑπακούσω εἰς τὰς διαταγὰς σου;

ΜΟΥΦ. Λοιπὸν, ἄκουσον.

ΑΘΑΝΑΣ. Ἀλλὰ, αὐθέντα, εἰπέ μοι τίς εἶναι οὗτος; Γνωρίζεις ὁποῖαν ὑψηλὴν ἐντολὴν μοὶ ἀνέθηκας; οὐδεὶς ἄλλος ὀφείλει νὰ τὴν γνωρίζῃ.

ΜΟΥΦ. Ἄν εἰς ἐμὲ τὸν κύριον σου βλέπηαι, ἰδὲ εἰς αὐτὸν τὸν ἰδικόν μου.

ΒΕΝΔ. Ὅσος πλοῦτος μοὶ ἀνήκει εἶναι ἰδικός σου, ἀρκεῖ μόνον νὰ κατορθώσῃς νὰ ἔλθωιν εἰς τὸ Μέγαρόν μου αἱ γυναῖκες, τὰς ὁποίας ὁ κύριός σου σοὶ ἐνεπιστεύθη.

ΑΘΑΝ. Αὐθέντα, τὸ τοιοῦτον εἶναι... (ὁ Ἄχμετ ἀκροάζεται).

BENΔ. (Προσφέρων αὐτῷ βαλάντιον). Λάβε, ἡ δὲ ὑποταγή σου θὰ σοὶ καρποφορήσῃ· θὰ γίνῃς πλουσιώτατος.

ΑΘΑΝ. (Λαμβάνων αὐτό). Ἐτοιμος πάντοτε εἰς πᾶσαν διαταγὴν σου.

ΒΣΜΔ. Ὑπαγε ἀμέσως πρὸς τὰς γυναῖκας ἐκεῖνας, καὶ εἰπὲ εἰς αὐτάς, ὅτι ὁ Γρηγόριος ἔλαβε παρ' ἐμοῦ ἐπιτολήν, δι' ἧς τὸν παρακαλῶ νὰ τὰς στείλῃ καὶ αὐθις εἰς τὸν οἶκόν μου, ὅπως ἐνώπιον τοῦ ἁγίου Πατρὸς των προσφέρω εἰς αὐτάς τὴν ἐλευθερίαν καὶ τὴν δημειψείσαν περιουσίαν των. Ὁ Γρηγόριος ἔσεται ἐκεῖ ὅσον οὕπω.

ΑΘΑΝ. Τὸ γνωρίζω· ἔλεγε τοῦτο πρὸ μικροῦ εἰς αὐτάς.

BENΔ. Ἐπραξα τοῦτο, ἵνα εὐκολώτερον ἐνηθῆς νὰ τὰς καταπέσῃς (προσφέρει ἐν φύλλον χάριτος εἰς αὐτόν). Ἴδὲ τὴν ἀμοιβὴν σου.

ΑΘΑΝ. (Ἀνοίγει αὐτὸ καὶ ἀναγνώσκει). Ὁ Μέγας Βεζύρης τῆς Ὑψηλῆς Πύλης προσφέρει εἰς τὸν Ἀθανάσιον τὸ ἔγγραφον τοῦτο, δυνάμει τοῦ ὁποῦ ἐν καιρῷ θέλει τύχει θέσεως παρ' αὐτῇ ἐντίμου καὶ ἐπωφελούς. Πλὴν, αὐθέντα, τὸ ἔγγραφον τοῦτο...

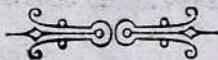
BENΔ. Θέλει ἀναγνωρισθῆ καὶ πραγματοποιηθῆ παρ' ἐμοῦ, ἀφοῦ πρᾶσιμασθῆς συνοδεῦσθαι τὰς γυναῖκας.

ΑΘΑΝ. Αὐθέντα... ἀν σὺ τότε...

ΜΟΙΦ. Δὲν βλέπεις ἐντετυπωμένην ἐν αὐτῷ τὴν σεβασμίαν τοῦ Σουλτάνου σφραγίδα;

BENΔ. Ὑπαγε· καὶ ἡ τύχη μετὰ σοῦ· (ἀπέρχονται πάντες, ἐκτὸς τοῦ Ἀχμέτ).

ΑΧΜ. Ἀτυχεῖς! Ἐγκαίρως μοὶ ἀποκαλύπτεται ἡ ὀδυροτέρα ἀπάτη. Δὲν ὤμοσα μάτην νὰ σᾶς σώσω, ἀπομακρύνων ὑμᾶς τῆς πόλεως ταύτης, καταστάσης πλέον φωλεᾶς ἐγκλημάτων, ἐν ἧ ἀπόλλυται ἡ ἀρετὴ καὶ ἀθωότης, καὶ μόνον θριαμβεῖ ἡ κακία καὶ ἡ ἀνομία. Πάτερ! μὲ ἠπάτησας· δὲν σὲ φοβοῦμαι πλέον· θὰ σώσω τὴν θυγατέρα καὶ τὴν σύζυγον τοῦ φίλου μου. Σὺ δὲ, ὦ σπάθη μου, μὴ μ' ἐγκαταλείψῃς, ἐν μόνον ἡτύπημα σοὶ ζητῶ, καὶ ἔστω τοῦτο τὸ γλυκύτερον δαῖγμα τοῦ ἔρωτός μου. Ἴδού· πλησιάζουσιν... ὁ ἄθλιος ἐκεῖνος τὰς ἐπρόδωκεν. Μὲ ποίαν θεῖαν πράοτητα βαίνουσιν εἰς τὴν σφαγὴν των. Δυστυχεῖς! (Ἐξέρχεται).

Σ Κ Ι Η Ν Η Ε.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ, ΠΡΙΓΚΗΠΕΣΣΑ, ΕΛΕΝΗ και ο ἄηθεις (κατὰ μέρος).

ΑΘΑΝ. Ὁ Ἅγιος πατήρ ἔλαβε πρὸ ὀλίγου ἐπιστολὴν τοῦ Βενδερλή, ὅστις ἐκφράζει δι' αὐτῆς τὴν ἐπιθυμίαν νὰ σὺς ἴδῃ, ἵνα σὰς ἀποδώσῃ τὴν ἐλευθερίαν καὶ τὴν περιουσίαν τοῦ συζύγου καὶ πατρὸς σας. Μόλις ἔλαβεν αὐτὴν ἀπεμακρύνθη καὶ μοὶ παρήγγειλε νὰ σὺς γνωστοποιήσω, ὅτι σὰς περιμένει εἰς τὸν οἶκον τοῦ Βεζύρου. Κυρία, ὀφείλω νὰ ὑπακούσω εἰς τὰς διαταγὰς τοῦ Ἁγίου Πατρὸς μας, ἀν λοιπὸν ἐπιθυμῆς...

ΠΡΙΓΚΗΠ. Ἐμπιστευόμεθα εἰς σέ, καὶ γενηθήτω τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ.

ΑΘΑΝ. Ἄν ἔχετε καμμίαν ὑπόνοιαν... ἂν οἱ λόγοι δὲν σὰς φαίνωνται ἀληθεῖς...

ΠΡΙΓΚΗΠ. Γνωρίζομεν καλῶς ἕποισιν πίστιν ἔχει πρὸς σέ ὁ Ἅγιος Πατήρ. Ἐμπρὸς ἐδήγησόν μας. (προβαίνουσιν).

ΑΧΜ. (Ὁρμῶν κατ' αὐτοῦ καὶ σύρων τὸ ξίφος). Ἀπέθανον, ἀνέσιε προδότα...

ΕΛ. ὦ Θεά!

ΑΘΑΝ. Μήπως!...

ΑΧΜ. Ἀπέθανον, ἄνανδρε! Τὸ αἷμά σου ἐπὶ τῆς κεφαλῆς σου! (Τὸν πληγώνει).

ΑΘΑΝ. Ἄχ (πίπτει πληγείς).

ΠΡΙΓΚ. Τί ἐπραξας;

ΑΧΜ. Σὰς ὠδήγει εἰς βέβαιον θάνατον. Ἴδου ἡ ἀπέδειξις (λαμβάνων τὸ βαλάντιον καὶ τὸ ἔγγραφον ἀπὸ τὰ θυλάκια τοῦ Ἀθανασίου) τῆς χαμερποῦς προδοσίας του. Τὸ ἔγγραφον τοῦτο μαρτυρεῖ τὰ μέσα, δι' ὧν κατωρθώθη νὰ συρθῇ εἰς τὴν αἰτιμον ταύτην πράξιν.

ΠΡΙΓΚ. (Διέρχεται τὸ ἔγγραφον).

ΕΛ. Πόσῃν εὐγνωμοσύνην σοὶ ὀφείλομεν!

ΠΡΙΓΚ. Πρέπει νὰ περιμένωμεν ἐνταῦθα τὸν Πατριάρχην.

Γ. Α. Ἦθελεν εἰσθε ἄνανδρον, ἀν ἐστρέψαμεν ἀλλοῦ τὸ βῆμα.

ΠΡΙΓΚ. Γνωρίζεις καλῶς, ὅτι ἐκεῖνος ἔδωκεν ἐνέχυρον δι' ἡμᾶς τὴν κεφαλὴν του.

ΑΧΜ. Πλὴν ἐδῶ βέβαιος-σὰς περιμένει θάνατος.

ΑΘΑΝ. Συγγνώμην!

ΑΧΜ. (ρίπτων αὐτῷ κατὰ πρόσωπον τὸ βαλάντιον). Ψευδὴς ἢ μετάνοια ἐπὶ τῶν χειλέων τῶν ἐπιθανάτων, ὀπό-

ταν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς των ἐπιπίπτῃ ἢ κατάρα τοῦ Θεοῦ!
ΑΘΑΝ. (συρόμενος μέχρι τῶν ποδῶν τοῦ Ἀχμέτ). Συγ-
νώμην!...

ΑΧΜ. Εἶσαι ἀνάξιος αὐτῆς.—ἀπόθανε κατηραμένος!
(ὁ Ἀθανάσιος ἐκπνέει εἰς τοὺς πόδας τοῦ Ἀχμέτ).

ΠΡΑΞΙΣ Ε.

(Ἡ αὐτὴ αἴθουσα τῆς δευτέρας πράξεως).

ΣΚΗΝΗ Α.

ΑΧΜΕΤ (μόνος).

Ὡ εἶμαι εὐτυχῆς δυνηθεὶς νὰ σώσω τὴν ζωὴν τῆς. Ἄν
ὕπεκυπτε εἰς τὴν ὀλεθρίαν εἰμαρμένην, ἥτις τὴν περιέμενε,
θὰ ἠκολούθουν καὶ ἐγὼ εἰς τὸν τάφον. Ἀλλὰ τίς ἔρχε-
ται; ὁ Πατριάρχης.

ΣΚΗΝΗ Β.

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ καὶ ὁ ῥηθεὶς.

ΑΧΜ. Τίς σέ καλεῖ ἐνταῦθα;

ΓΡΗΓ. Ἄγνω. Προσεκλήθην ὑπὸ τοῦ πατρός σου.

ΑΧΜ. Ἐμπιστεύθην εἰς ἐμὲ πρὶν ἢ ἐκεῖνος φθάσῃ.

ΓΡΗΓ. Ὡς ἄλλοτε σοὶ εἶπον, ὁ πατήρ σου καὶ πεποί-
θησιν ἂν δὲν εἶχεν ὅτι θὰ ἠλευθέρουν ἐγὼ τὰς δυστυχεῖς
ἐκεῖνας, δὲν θὰ τῷ ἦτο δύσκολον νὰ ἐξεύρῃ ἄλλην αἰ-
τίαν, ὅπως χύσῃ τὸ αἷμά μου. Τὸ χρεωστῶ εἰς τὸν Θεόν,
εἰς τὴν συνείδησίν μου, καὶ ἄς πέσῃ πρὸ τῶν ποδῶν αὐ-
τοῦ ἢ κεφαλῇ αὐτῆ, ἣν τῷ ἔδωκα ὡς ἐνέχυρον. Λάβε,
αὕτη εἶναι ἡ κλεῖς ὑπογείου τινος τοῦ κήπου μου κειμέ-
νου οὐχὶ μακρὰν τῆς ἐκκλησίας. Ἐκεῖ ἐνέκρυψα αὐτάς,
ὅπως τὰς σώσω ἀπὸ τὰς ἀναζητήσεις τοῦ πατρός σου.
Ἐλευθέρωσον τὰς δυστυχεῖς, διότι ἐνδέχεται νὰ μὴ ἐ-
ξέλθω πλέον ἐντεῦθεν. Ὁ οὐρανὸς ἄς σ' ἀνταμίψῃ διὰ τὴν
εὐεργεσίαν ταύτην.

ΑΧΜ. Ἐννόησα... σίγα... φθάνει ὁ πατήρ μου.

ΣΚΗΝΗ Γ.

ΒΕΝΔΕΡΛΗΣ καὶ οἱ ῥηθέντες.

ΒΕΝΔ. (εἰρωνεικῶς). Τί νέα μὲ φέρεις, ἱεράρχα, ἀπὸ
τὰς αἰχμαλώτους σου; Δι' αὐτάς σέ προσεκάλεσα ἐνταῦθα,
ἵνα μάθω ἀπὸ τὰ χεῖλη σου....

ΓΡΗΓ. Τὴν ἀλήθειαν, αὐθέντα;

ΒΕΝΔ. Ὡὰ τὴν ἀκούσω εὐχαρίστως.

ΓΡΗΓ. Μάθε λοιπόν, ὅτι ὁ πιστός μου ὑπηρετής ἔθεσεν εἰς τοὺς πόδας σου τὴν ζωὴν μου.

BENΔ. Δὲν σ' ἐννοῶ.

ΓΡΗΓ. Ἡθελα νὰ φέρω πρὸς σὲ τὰς ταλαιπώρους ἐκείνας, ἕπως σὺ κατόπιν....

BENΔ. Τί ἐννοεῖς; μήπως ὅτι ἐγώ;... ἀπατάσαι. Ὁ Ἀχμέτ γνωρίζει κάλλιστα, ὅτι ταῖς ὑποσχέθην τὴν ἐλευθερίαν καὶ σὺ τὸ γνωρίζεις ἐπίσης, ἀφοῦ τὰς ἐνεπιστεύθην εἰς σέ!

ΓΡΗΓ. Δὲν εὐρίσκονται πλέον πλησίον μου.

BENΔ. Ἐνθυμήθητι λοιπόν τὸ ἐνέχυρον, ἕπερ μοὶ ἔδωκας.

ΓΡΗΓ. Ἐσχον αὐτὸ κατὰ γοῦν ἀφ' ἧς στιγμῆς σοὶ τὸ ὑποσχέθην.

BENΔ. Τότε λοιπόν ὀλίγον φροντίσω ἂν σὺ ἢ ἄλλοις τις τὰς ἠλευθέρωσεν. Σὺ δὲ, Ἀχμέτ, δὲν γνωρίζεις τί περὶ αὐτῶν; Οὐδέν!

AXM. Πάτερ, γνωρίζεις ὅτι μάτην δὲν ὀμνύω, πλὴν...

BENΔ. (κατ' ἰδίαν πρὸς τὸν Ἀχμέτ.) Σιώπα, προδότη! νομίζεις ὅτι ὁ πατήρ σου δύναται ν' ἀρνηθῆ τὸν λόγοντὸν ὁποῖόν σοι ἔδωκεν;

AXM. Δὲν εἶπον τοῦτο, ἵνα σὲ ὕβρισω.

BENΔ. Τὸ πιστεύω. Ἀπομακρύνθητι εἰ' ὀλίγον.

AXM. (καθ' ἑαυτὸν, ἀναχωρῶν). Ἄς ἐπαγρυπνῶ ἐπὶ τοῦ δυστήνου τούτου γέροντος.

BENΔ. (Πρὸς τὸν Γρηγόριον). Ἄθλιε! Καὶ τὸν υἱόν μου ἀκόμη ἐσαγήνευσας μὲ τὴν σατανικὴν γλυκύτητά σου!

ΓΡΗΓΟΡ. Τί λέγεις!

BENΔΕΡ. Ναί! τῆ ἐδηλητηρίασας τὴν καρδίαν.

ΓΡΗΓΟΡ. Αὕτη εἶναι γέα καὶ ἄδικος κατηγορία.

BENΔΕΡ. Ἀοέθαστε, θὰ πληρώσης φρικωδῶς τὰ ἐκγλήματά σου! Εἰπέ μοι, ποῦ εἶναι αἱ γυναῖκες, τὰς ὁποίας σοὶ ἐνεπιστεύθην; Τρέμε ἂν δὲν εἶσαι εἰς θέσιν νὰ τὰς παρουσιάσῃς ἀμέσως.

ΓΡΗΓΟΡ. Ὅχι, ποτέ! Γνωρίζω ὅτι πρὸ πολλοῦ τεκταινεται, ἢ δὲ ἐλευθερία τῶν δυστήνων ἐκείνων σοὶ προσφέρει τὸ μέσον νὰ κάμῃς νὰ πέσῃ ἡ κεφαλὴ μου αὕτη, ἥτις τοσοῦτον σὲ ταραττεῖ.

BENΔΕΡ. (καθ' ἑαυτὸν). Ὡ λύσσα!

ΓΡΗΓΟΡ. Ἰδοὺ αὕτη δὲν ἔχεις ἄλλο νὰ πράψῃς ἢ νὰ σύρῃς τὸ ξίφος.

BENΔ. Τὸ κίμα μου φλέγον ἀποτυφλοὶ τὸν νοῦν μου.

ΓΡΗΓ. Μὴ τρέμης. Ἐλθέ, κτύπα· τί σε κρατεῖ; Ὁχρίσθης.

BENΔ. Ἀσεβῆ! Φύγε, ἢ ἀπέθανες!

ΓΡΗΓ. Σὺ δ' ἴδιος φόνευσόν με· μὴ ἀφίνης εἰς τοὺς δευ-
μίους τὸ ἔργον, τὸ ἐποίησεν πρὸ τσοῦτου χρόνου μελετᾷς.

BE Δ. Πισοῦτα γέρον! ἢ φωνή σου μοῦ σχίσει! τὰ
στήθη ὡς ἄλλη Ἑριννος.

ΓΡΗΓ. Θὰ ἔλθῃ ἡμέρα καθ' ἣν σὺ καὶ ὁ Μαχμοῦτ
ἡμὰ μὲ ἐνθυμηθῆτε πικρῶς.

BENΔ. Νὰ ἐνθυμηθῶμεν σέ!..

ΓΡΗΓ. Ἐμὲ, ναί, τὸν ἐποίησεν ὡς μηδὲν βλέπεις ἐνώ-
πιόν σου.

BENΔ. Ὅποια αὐθάδεια! Νὰ ἐνθυμηθῶμεν σέ, ὅστις
εἶσαι ὁ εὐτιδανώτερος τῶν δούλων μου!..

ΓΡΗΓ. Θὰ πίσω θύμα σου, πλὴν τὸν θάνατόν μου καὶ
σὺ καὶ τὸ κράτος σου θὰ κλαύσητε πικρῶς. Ἡ στιγμή
ἐγγίξει καὶ θέλεις ἰδεῖ πόσοι θὰ ἐγαρθῶσι ἐκδικούμενοι
τὴν σκιάν μου.

BE Δ. Οἱ ἰσχυροὶ τῆς Εὐρώπης θὰ κωφεύσωσιν εἰς
τὰς οἰμωγὰς σου. Τίς γὰρ σέ σώσει; Ἡ Ἑλλάς; ἢ θεῶς
αὐτῆ τῶν ἀνθρώπων, ἣν ἐντὸς αὐτῆς μου τῆς παλάμης
δύναμαι νὰ συντρίψω; Ἴδὲ εἰς τὸν Βόσπορον τοῦ Μου-
σουλμάνου τὴν ἀλαζόνα στύλον, ὅστις βασιλεὺς ἄλλοξάντων
κυμάτων ἐπιδεικνύει τὴν μεγαλοπρεπῆ καθέδραν του. Ἴδὲ
τῶν ἀνδρείων τοὺς ἀπείρους λόγους, καὶ εἶπέ, ἀν δύνα-
ται ἢ Ἑλλάς σου νὰ θέσῃ ἐπὶ τῶν ὅπλων χεῖρα!

ΓΡΗΓ. Στρέψε καὶ σὺ τὸ βλέμμα ἐπὶ τῶν μεμακρυσμέ-
νων ἐκείνων ἀκτῶν, ἐπὶ τῶν ἐποίων πρὸ πολλῶν αἰῶνων
ἀπέπλευσεν βασιλεὺς πολὺ τοῦ Μαχμοῦτ ἰσχυρότερος. Τὸν
Ξέρξην, λέγω, τὴν μεγάλην ἐκείνην μάστιγα τῶν Ἀνα-
τολικῶν λαῶν, τοῦ ἐποίου μυριάδες ἦσαν τὰ ἰστία καὶ ἀ-
ναρίθμητοι οἱ ὀπλίται. Ἐξώρμησε πρὸς κατάκτησιν τῆς
Ἑλλάδος, ἀλλ' ὁ κολοσσὸς ἐκεῖνος τῶν ὅπλων καὶ τῆς
ἰσχύος ἐτάφη ἡσχυμένος· πτωχὸς δὲ καὶ ἀθλιὸς ἐπέστρε-
φεν εἰς τὰ ἴδια ὁ ἀλαζὼν ἐκεῖνος ἀναξ, πλήρης αἰσχούς.

BENΔ. Μῦθοι ταῦτα, διὰ τῶν ἐποίων οἱ πατέρες ἡμῶν
ἤθελον γὰρ διαγεῖρωσι τὴν φιλοτιμίαν καὶ τὸ θάρρος εἰς
τὰ τέκνα των.

ΓΡΗΓ. Θὰ ἰδῆς ὅμως ἀνανεουμένους τοὺς μύθους τούτους.

BENΔ. Δὲν προεῖται τοῦ Μαχμοῦτ ὁ θρόνος. Πρὶν δὲ

ἐνωθῆτε θέλουσι σὰς ματιῖζει· ἡ πτωχεία, αἱ θάσανοι
καὶ αἱ ἀλύσεις!

ΓΡΗΓ. Τύραννο! τέρατα τῆς φύσεως. θηρία ἀκόρεστα
δακρύων καὶ αἱμάτων! ὄφεις, οὓς τρέφει εἰς τοὺς κόλπους
τῆς ἡ Εὐρώπῃ, ἔως πότε, ὁ Ἄγγλος, ὁ Γάλλος καὶ ὁ
Ῥώσος, θὰ ἐρίζουσι περὶ τῆς ὑπάρξεώς σας!

ΒΕΝΔ. Ἄθλιε! δὲν βλέπεις ἔτι τοῦ Μωάμεθ ὁ θρόνος
ἀλαζόνα τὴν κεφαλὴν του αἶρει;

ΓΡΗΓ. Ἄ! εἴθε οἱ κολοσσοὶ ἔκείνοι, ὠώραία Κωνσταντι-
νούπολι, ν' ἀφανισθῶσιν εἰς τέφραν μᾶλλον, ἢ νὰ κρα-
τύνωσι θρόνον ὄξοντα χριστιανικοῦ αἵματος!

ΒΕΝΔ. Καὶ σὲ ὑποφέρω ἀκόμη, καὶ δὲν σοῦ σχίζω τὰ
στήθη, ἀθλιέστατε δοῦλε!... Ἀπόθανε!... (Ἐνῶ ἔρμα
ἐκντίον του, εἰσέρχεται ὁ Ἀχμέτ καὶ τὸν σταματᾷ).

Σ Κ Η Ν Η Δ.

ΑΧΜΕΤ καὶ ὁ ῥηθείς.

ΑΧΜ. Τί τολμᾶς, πάτερ; (κατ' ἴδιαν). Εἶναι καὶ ἄ-
νανδρον! ὁ δυστυχῆς, τὸν λόγον ἔχει ὡς ὄπλον· ἂν δύ-
νασαι· μάχου ὁμοίως· θές εἰς τὴν θήκην τὸ ξίφος. Πρὸς
Θεοῦ! κράτησον τὴν ὀργὴν σου, τὸ ζητεῖ ὁ υἱός σου ὁ
μόνος.

ΒΕΝΔ. Ἐρῆε, φύγε, φύγε μακρὰν μου, ἀνθρωπε μι-
σητὲ! ἡ ζωὴ σου μοι εἶναι βάρος· θὰ πέση ἡ ὑπερήφα-
νος κεφαλὴ σου πρὸ τῶν ποδῶν μου, καὶ δι' αὐτοῦ ὁ Μέ-
γας τῆς Ἀνατολῆς Αὐθέντης θὰ ἀποδείξῃ τὴν ἰσχὺν του
καὶ θὰ ἐπιβάλῃ σιωπὴν εἰς τοὺς ἀπίστους τῆς Δύσεως ἡ-
γεμόνας.

ΓΡΗΓ. Εἰς αὐτὸν δὲ θὰ ἐπιβάλῃ σιωπὴν καὶ αἰσχος
αἰώνιον τὸ ἀνάθεμα τῶν ἀνθρώπων καὶ ἡ κατάρτα τοῦ Θεοῦ!

ΒΕΝΔ. Φύγε, οὔτε μίαν λέξιν ἔτι...

ΑΧΜ. (πρὸς τὸν Γρηγόριον) Ἀπομακρύνθητι.

ΓΡΗΓ. (κατ' ἴδιαν πρὸς τὸν τελευταῖον). Ναι, φλλε,
φεύγω. Πλὴν ὑπῆρξεν ἄδικος πρὸς σὲ ἡ φύσις διδουσά
σοι πατέρα, τὸν κακοῦργον τοῦτον! (ἐξέρχονται ἀμφότεροι).

ΒΕΝΔ. Τὸ μεγαλεῖόν μου εἶναι μηδὲν, ἐνόσῃ ζῆς ἄ-
θλιε γέρων, οὐαὶ δὲ καὶ εἰς σὲ τέκνον ἂν ἐπιμένῃς ὑπὲρ
αὐτοῦ πράττον!

Σ Κ Η Ν Η Ε.

ΜΟΥΦΤΗΣ και ὀρθοί.

ΜΟΥΦ. Διατί τοσοῦτον τεταραγμένον σὲ βλέπω;

ΒΕΝΔ. Τοιοῦτος ἔσομαι πάντοτε ἐνόσω ζῆ ὁ Γρηγόριος.

ΜΟΥΦ. Ἐν μόνον νεῦμά σου, καὶ ἀρκεῖ.

ΒΕΝΔ. Δὲν δύναμαι νὰ ἐφεύρω μέσον, ὅπως ὁ θάνα-
τός του μὴ ἀποδοθῆ εἰς ἐμέ. Γνωρίζεις τί βλέπουν ἐν
αὐτῷ τόσοι χριστιανικοὶ λαοί, ὥστε ὁ θάνατός του δὲν θὰ
μείνῃ ἀτιμώρητος.

ΜΟΥΦ. Ὑπάρχει μέσον δι' οὐ πᾶσα καθ' ἡμῶν ὑπο-
ψία θὰ ἐκλείψῃ.

ΒΕΝΔ. Καὶ ποῖον;

ΜΟΥΦ. Αὔριον τὸ λυκαυγὲς οἱ χριστιανοὶ θὰ ἐεργά-
σωσι τὴν Ἀνάστασιν τοῦ ψευδοῦς των Θεοῦ ἅπαντες θὰ
ὡσι τότε συνηθροισμένοι εἰς τοὺς ναοὺς των. Ὀλίγοι προ-
σέρχονται εἰς τὸ Ἐκκλησιδίου τὸ ὅποσον ἔχει ὁ φαῦλος
οὗτος κόλαξ των δούλων μας εἰς τὸν κηπὸν του. Ἐντὸς
αὐτοῦ τὴν νύκτα ταύτην μέλλει νὰ ἱερούργησῃ, καὶ ἐκεῖ...

ΒΕΝΔ. Καὶ ἔχεις γνώμην ὅτι ἡ ἀπόπειρα...

ΜΟΥΦ. Θὰ ἐπιτύχῃ πληρέστατα! Θὰ ἐδηγῶ ἐγὼ ὀλί-
γους Γενιτάρους, ἀλλ' ἀνδρείους.

ΒΕΝΔ. Ἐστω, ἀς δοθῆ ἐν πέρας πλέον εἰς τὸ μέγα
τοῦτο ἔργον! Τίνα φοβοῦμαι;

ΜΟΥΦ. (Καθ' ἑαυτόν). ὦ! ἄφατος ἡδονή! (Πρὸς τὸν
Βεζύρην). Τὴν νύκτα ταύτην λοιπὸν...

ΒΕΝΔ. Να!;

ΜΟΥΦ. Τί διατάσσεις;

ΒΕΝΔ. Παντὸς τρίτου ἢ ἐπέμβασίς μοι εἶναι ὑπαίτος.

ΜΟΥΦ. Ἀποφάοισον ἐγὼ θέλω ὑπακούσει.

ΑΕΝΔ. Ἐκ τοῦ στόματός μου θ' ἀκούσης τὸ χαροποιὸν
σύνθημα... (σκεπτόμενος).

ΜΟΥΦ. (Καθ' ἑαυτόν). Ἄς θριαμβεύσῃ τέλος τοῦ Προ-
φήτου μου τὸ δόγμα· (πρὸς τὸν Βενδερλήν). Καὶ ποῖον ἔ-
σεται τοῦτο;

ΒΕΝΔ. Πόσον ἄλλο παρὰ «Ἀποθανήτω των Ἑλλήνων
ὁ Πατριάρχης».

ΠΡΑΞΙΣ ΣΤ΄.

(Σκηνὴ τῆς τετάρτης πράξεως). Νύξ.

ΣΚΗΝΗ Α.

ΑΧΜΕΤ (μόνος)

Νύξ, ἐπ' ἐμοῦ τὰς μελαίνας πτέρυγὰς σου. Ἴδου αἱ κλειῖς, ἅς δρᾶμω εἰς σωτηρίαν των... Ἄλλ' ὦ, ἰδέα!... Μόνος μου ἤδη τὸ χρυσοῦν καταστρέφω τῶν ὀνείρων μου οἰκοδόμημα, μὲ αὐτάς μου τὰς χεῖρας συντρίβω τὴν ὑπαρξίν μου, ἐλευθερῶν ἐκείνην, ἥς τὴν καρδίαν δὲν ἐδυνήθη νὰ κάμψω. Φθονερὰ τοῦ δίου μου εἰμαρμένη. Πλὴν ὄχι... Θραυσθῆτε εἰς τὰ στήθη μου ταῦτα ὄρακα καὶ εὐγενῆ αἰσθημάτων. Μόνος ἐγὼ θὰ πάσχω; Τοῦλάχιστον ὑπὸ τὸ βαρὺ τῆς δούνης μὲν ἄρμα ἅς στενάζουν καὶ ἄλλοι. Ἄλλ' ὁ ὄρκος μου; Ἐγὼ προδότης; ἐπιλήσιμων τῆς μνήμης τοῦ Μουρούζη;... Φρικῶ ὄλος. Ἐγὼ ἐργάτης τοῦ φόβου ἐκείνης; Ποτέ κἀλλίον ἐπὶ τῆς κεφαλῆς μου τῶν κεραυνῶν ἢ λύσσα. Ἴδου αἱ κλειῖς, ἐντὸς ὀλίγου ἐλευθερουσθε, ἐγὼ δὲ θέλω ἐκλέξει τῆς λήθης τὸν ἀσφαλῆ ὄρμον (ἐξέρχεται).

ΣΚΗΝΗ Β.

ΒΕΝΔΕΡΑΗΣ ΚΑΙ ΜΟΥΦΤΗΣ.

ΜΟΥΦ. Ἴδου ἡ ἐκκλησία, περὶ τῆς ὁποίας σοὶ ὠμίλησα, περικυκλοῦται ὑπὸ τολμηρῶν Γενιτσάρων.

ΒΕΝΔ. Ἄς ἐνεργῇ ἡ πίστις καὶ ἀνδρεία σου. Ἐντὸς ὀλίγου θ' ἀκούσης τὴν φωνήν μου καὶ εἶτα σὲ, περιμένω ἐνταῦθα. Ἦδη ἄγε, καὶ γίνου μοι ἄγγελος χαρμυσίνου ἀγγελίας.

ΜΟΥΦ. Τὸ ξίφος μου θέλει ἱκανοποιήσει τὴν δικαίαν ἐκδίκησίν σου. (ἐξέρχεται).

ΒΕΝΔ. Τίς πλησιάζει; Δὲν ἀπατώμαι: ὁ υἱός μου σώζει τὰς αἰχμαλώτους. Ἄφρον τέκνον, ἐπροδότης (ἐξέρχεται).

ΣΚΗΝΗ Γ.

ΡΑΛΛΟΥ, ΕΛΕΝΗ, ΑΧΜΕΤ

ΑΧΜ. Μὴ χάνωμεν καιρὸν, εἴσθε ἐλεύθεροι, ἄγωμεν.

ΕΛ. Ἄλλ' ὁ Πατριάρχης;

ΡΑΛ. Τί; θέλομεν τὸν προδώσει αἰσχροῦς τόσον;

ΑΧΜ. Πλὴν ἀποθνήσχετε.

ΡΑΛ. Ἐστὼ τὸ θάνατος προτιμώτερος τῆς προδοσίας. Θὰ ἦναι βδελυρὸν σωζόμεναι νὰ προκαλέσωμεν τὸν θάνατον τοῦ σωτήρός μας.

ΕΛ. Ἄς ἀποθάνωμεν, μητέρα· ἡ προδοσία εἶναι φρικτὸν ἔγκλημα.

ΡΑΛ. Ἀναγνωρίζω εἰς σέ, κόρη μου, τὴν θυγατέρα τοῦ Μουρούζη. Ἄγωμεν, τὸ ἀπαιτεῖ ἡ ζωὴ του, ἡ ἀγιότης του, ἡ θρησκεία μας!

ΕΛ. Σὲ ἀκολουθῶ.

ΑΧΜ. Ποῦ;

ΡΑΛ. Εἰς τὸν οἶκον τοῦ τυράννου τῆς πατρίδος μας. Δὲν τολμῶ νὰ εἶπω τοῦ πατρός σου, διότι δὲν εἶναι ἄξιος νὰ σ' ἔχη υἷον.

ΑΧΜ. Πλὴν ἐκεῖ σὰς περιμένει ἀμφοτέρως ὁ θάνατος.

ΡΑΛ. ὦ! ἄς πέσῃ κατὰ τῆς κεφαλῆς ἡμῶν ὁ κεραυνὸς τοῦ ὑψίστου μᾶλλον, παρὰ νὰ γραφῇ ἐπὶ τοῦ μετώπου μας ὑπὸ τῆς θείας χειρὸς ἡ προδοσία. (Ἐνῶ ἐξέρχονται σταματᾷ αὐτοὺς ὁ εἰσερχόμενος Γρηγόριος).

Σ Κ Η Ν Η Δ.

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ καὶ οἱ ἐρηθέντες.

ΓΡΗΓ. Ἦκουσα τὰ πάντα. Τοιαύτη ἀρετὴ εἶναι ἀξία τῆς εὐκλεοῦς καταγωγῆς σας. Πρέπει νὰ ζήσητε τὸ θέλω!

ΑΧΜ. (Καθ' ἑαυτόν). ὦ χαρά!

ΒΕΝΔ. (Κατ' ἰδίαν πρὸς τὸν Ὀσμάν). Καὶ τὰς δύο σοὶ λέγω· ἴδου δὲ αὐτὰ· (ἐξέρχεται).

ΑΧΜ. Περιμένετε με ὀλίγον· ἐπανέρχομαι ἀμέσως, πρέπει νὰ κατασκοπεύσω τὰς θέσεις (ἐξέρχεται).

ΡΑΛ. Πλὴν ἡ ζωὴ σου;

ΓΡΗΓ. Μὴ πιστεύετε ὅτι ἀπελευθερούμεναι προξενεῖτε τὸν θάνατόν μου. Ὁ Βενδερλής θὰ μὲ φοβήσῃ εἶναι βεβαίωτατον, ἐλπίζων οὕτω ὅτι θέλει θάψῃ διὰ παντός τὰς ὠραίας ἐλπίδας τῆς Ἑλληνικῆς Παλιγγενεσίας, νομίζων ἐπίσης ὅτι προκύπτει διὰ τοῦ θανάτου μου κατασχύνη εἰς τὴν ἱεράν μας θρησκείαν.

ΡΑΛ. Ὁ ἀρεθής!

ΓΡΗΓ. Πόσον εἶναι ἄφρων ὁ μὴ σχεπτόμενος, ὅτι διὰ τοῦ θανάτου μου θὰ καταστῆσῃ ἔτι σφοδρότερον ἐν τῇ καρδίᾳ παντός Ἑλλήνος τὸν περὶ τὴν πατρίδα καὶ τὴν

πίστιν ἔρωτά του. Ἄλλ' ὅποιαδήποτε καὶ ἂν ἦ ἡ τύχη μου, θέλει εἶσθαι δι' ἐμέ τοῦ Θεοῦ θέλημα, καὶ θ' ἀποθάνω ἐπικαλούμενος αὐτὸν ὑπὲρ τοῦ πάσχοντος Χριστιανισμοῦ.

ΕΛ. Ἅγιοι λόγοι, πτερυγίσατε εἰς τοὺς κόλπους τοῦ Θεοῦ ὡς στεναγμοὺς δυστυχίας.

ΓΡΗΓ. Ζήτε, ὦ γυναῖκες ὁ Θεὸς τὸ θέλει. Ἄς ῥίψη τέλος πάντων ἐν βλέμμα οἴκτου καὶ ἐλέους ἐπὶ τῶν δεινοπαθημάτων τοῦ πλάσματός του. (γονυπετῶν). Σὺ Κύριε, τοῦ ὁποῦ τοῦ νεῦμα ἀνατρέπει τὸ σύμπαν, εἰσάκουσον τὰς δεήσεις τοῦ ταπεινωτέρου τῶν δούλων σου. Πάτερ ἐπουράνιε, ἐπίχυσον ἀκλίνα παρηγορίας ἐπὶ τῆς δυστήνου Ἑλλάδος, ἐπὶ τοῦ ἀναξιοπαθεῦντος τούτου λαοῦ, τοῦ ὁποῦ ἡ ἱερὰ γῆ κατέστη γῆ ἐρημώσεως, αἵματος καὶ ἐρείπιων !

(Ἀκούεται ἡ φωνὴ τοῦ Μουφτή ὅστις ἐκ τοῦ ὕψους πλησιόχωρου μιναρῆ διεγείρει τοὺς Τούρκους εἰς τὴν σφαγὴν)

«Ἦστραψεν ἐν μέσῳ νεφέλης ἡ τοῦ προφήτου σπάθη ὡς ἄλλη τοῦ Οὐρανοῦ ἀστραπή ἐπὶ τοὺς μὴ πιστεύοντας αὐτῷ. Ἄς τρέμωσιν οὗτοι τὴν τριμερᾶν ὀργὴν του. Ἦγχιεν ἡ ὥρα τῆς ἐκδίκήσεώς του ! (Φωναὶ λαοῦ). Ἐκδίκησιν ! Ἐκδίκησιν !

ΓΡΗΓ. Τί ἀκούω ;

ΡΑΛ. Εἶναι ἡ φωνὴ τοῦ Σατανᾶ, ὅστις ἀπὸ τεσσάρων ἴδη αἰώνων, ὡς ἄλλο πτηνὸν τῶν κακῶν οἰωνῶν, κράζει ἐπὶ τῆς πύλεως ταύτης καταστροφῆς καὶ θανάτου.

ΓΡΗΡ. Ἔως πότε λοιπὸν, ὦ φανατικοὶ ἀπόστολοι τῆς ὁμότητος καὶ τῆς ἀτιμίας, θ' ἀρυπνίζετε μὲ τὰς ἱεροσύλους κραυγὰς σας τὴν δύσμοιρον ταύτην Μητρόπολιν, ἵνα τῇ δεικνύετε ὁσημέραι νέας οκηγὰς αἵματος καὶ βασάνων ; Ἔως ποτε οἱ σατανικοὶ λόγοι σας θ' ἀντηγῶσιν βλασφημοῦντες τὴν λατρείαν τοῦ ἀληθινοῦ Θεοῦ καὶ ζωपुरοῦντες τὸ μῖσος τῶν βαρβάρων κατὰ τῶν πιστῶν τοῦ Σταυροῦ ; Ὡ! ἐγγίξει ὁ χρόνος καθ' ὃν ἐπὶ τῶν θόλων τῆς Ἁγίας Σοφίας ὁ Σταυρὸς θ' ἀντικατάστησιν τέλος τὸ μισητὸν σῆμα τοῦ Μωάμεθ ! Ἐγὼ τότε δὲν θὰ ζῶ πλέον, ἀλλ' ἄλλος τις εὐτυχέστερος διάδοχός μου (λαμβάνων ἐκ τοῦ κόλπου του τὸν Σταυρόν) θ' ἀνυψῶσιν τὸ ζωποιοῦν τοῦτο σημεῖον τῆς λατρείας καὶ τοῦ εἰθιμοῦ παντὸς Ἑλλήνος. Τότε θὰ ἴδῃς, ὦ Ἑλλάς ἐξουδενωμένη, τὴν δύ-

ναμιν καὶ τὸ μεγαλεῖον τοῦ τυράννου σου, καὶ ἐπὶ τῶν ἔρειπίων του θέλεις ἀναγνωρίσει ἐναργῶς τὸ μεγαλεῖον καὶ τὴν δικαιοσύνην τοῦ Πλάστου!

ΡΑΛ. Ὡ ἡμέρα τοσαύτης χαρᾶς καὶ δόξης, σὺ μόνη δύνασαι νὰ βίψῃς παρηγορίαν ἐπὶ τῶν δεινοπαθημάτων τῶν ἀνδρείων Ἑλλήνων.

ΓΡΗΓ. (προσφέρων τὸν σταυρὸν εἰς τὴν Ῥαλλοῦν). Λάβε τὸν ἅγιον τοῦτον σταυρὸν. Θέλεις παραδώσει αὐτὸν εἰς τὰς χεῖρας τοῦ γενναίου Ὑψηλάντου, πρὸς ὃν εἶπέ, ὅτι εἶναι δῶρον μάρτυρας. Ἄς διατρέξῃ μετ' αὐτοῦ καὶ τῆς ἀνδρείας του τὴν μεγάλην πατρίδα μας, ἐμπνέων θάρρος καὶ ἀγάπην πρὸς τὸ ἱερὸν ἔργον τῆς ἐλευθερίας εἰς τοὺς ἀνδρείους ἐκείνους γόνους τῶν ἐνδόξων πατέρων μας. Ναι, ἄς χρησιμεύσῃ ὡς σημαῖα εἰς τοὺς ἥρωας ἐκείνους, οἵτινες μέλλουσιν νὰ διαγωνίσωσι τὰ ὀνόματα αὐτῶν εἰς τὰ χρονικὰ τοῦ κόσμου!

ΕΛ. (Λαμβάνουσα τὸν Σταυρὸν). Ἱερὸν σῆμα, θὰ ἴσαι δι' ἐμὲ ὁδηγὸς καὶ σωτηρία!

ΓΡΗΓ. (Δεικνύων τῶν Σταυρὸν). Ἑλλάς! Τὸ ἅγιον αὐτὸ σύμβολον τῆς πίστεώς μας θὰ ἐπιφέρῃ τρόμον εἰς τὸν θρόνον τοῦ φοβεροῦ Ὀθωμανοῦ! Υἱοὶ τῆς Ἑλλάδος, πιστεύσατε εἰς τὸν Θεόν. Αὐτὸς μόνος καὶ αἱ προσπάθειαι σας δύνανται νὰ γλυκάνωσιν ἐπ' ὄλιγον τὰ τόσα δεινά μας. Θὰ στέψῃ τοὺς ἀγωνίας ἐπιδαφιλεύων ὑμῖν τὴν ἐλευθερίαν καὶ θρόνον, ἐφ' οὗ θέλει καθεστῆ ἡγευγὸς βασιλείων ἐναρέτων καὶ φίλων τοῦ μεγαλείου σας ἐπὶ τοῦ σκήπτρου αὐτῶν καὶ τοῦ διαδήματος γέγραπται: «πίστις εἰς τὸν Θεὸν ἀγάπη πρὸς τὸν πλησίον»!

ΕΛ. Ὁ Θεὸς εἰσακοῦσαι τῶν εὐχῶν σου.

ΓΡΗΓ. Εἶπατε ἐπ' ὄνομαί μου εἰς τοὺς ἀνδρείους ἀδελφοὺς τοὺς ὁμόσαντας τὴν ἐλευθερίαν τῆς πατρίδος νὰ ὑπερασπίσωσι τὴν ἐθνικότητά των μέχρις ἐσχάτης ρανίδος τοῦ αἵματός των, μὲ τὰ ὄπλα εἰς τὰς χεῖρας, μὲ τὸν λόγον εἰς τὰ χεῖλη καὶ τὴν ἐλευθερίαν εἰς τὰ στήθη. Ἄς μάχωνται οὕτω καὶ θὰ θριαμβεύσωσι, διότι τὰ συμφέροντα τῶν δυναστευομένων εἶναι συμφέροντα τοῦ Θεοῦ. Εὐλογῆτω ὁ Θεὸς τὰς σημαῖας αὐτῶν, σημαῖας ἐντίμων θριαμβῶν, καὶ εἶθε ἐπὶ τῶν πύργων τῆς Κωνσταντινουπόλεως, ἥτις τόρᾳ βάζεται μὲ τὸ αἷμα τοσούτων ἀδελφῶν μας, νὰ κυματίσῃ ποτὲ υπερήφανος ἡ σημαῖα τῆς Ἑλλά-

δος, τὸ λάβαρον τῆς ἐλευθερίας καὶ τοῦ Σταυροῦ!

ΕΛ. Ἡ πατρίς μᾶς θέλει σωθῆ χάριν τοῦ Σταυροῦ
τούτου, ἐπὶ τοῦ ὁποῦ οὗ Ὁ Σωτὴρ τῆς ἀνθρωπότητος ἐ-
θριάμβευσεν κατὰ τῆς δυνάμεως τῶν ἀπίστων!

Σ Κ Η Ν Η Ε.

ΑΧΜΕΤ καὶ οἱ ῥηθέντες.

ΑΧΜ. Τὰ πάντα εἰσὶν ἔτοιμα διὰ τὴν ἀναχώρησίν σας.

ΓΡΗΓ. Ἐνάρετε νέε, ἐκπλήρωσον καθ' ὅλα τὴν ἀγι-
αν ἀπόστολήν σου.

ΕΛ. Τὴν εὐλογίαν σου, ἅγιε πάτερ! (γονυπετοῦσα.)

ΓΡΗΓ. Ὁ Θεὸς μεθ' ὑμῶν καὶ ἡ εὐλογία μου ἐν τῇ
σκολιᾷ τοῦ εἴου ὁδοῖ! (αἱ γυναικες ἀπομακρύνονται μετὰ τοῦ
Ἀχμέτ.)

Σ Κ Η Ν Η ΣΤ.

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ, καὶ ΒΕΝΔΕΡΛΗΣ (κατασκοπεύων.)

ΓΡΗΓ. Εὐτυχεῖτε, ὦ δύομοιροι, καὶ ὁ Θεὸς ἄς ἐπιχύ-
σῃ ἐν τῇ καρδίᾳ ὑμῶν τὸ γλυκὺ βάλαμον τῆς εὐσπλαγ-
χνου. Αὐτοῦ ἀρωγῆς. (γονυπετῶν). Ὑψιστε θεέ μου, ἐγ-
γίξει ἡ ἐσχάτη μου ὥρα. Τὰ μαρτύρια ὅσα μὲ περιμέ-
νουσι θέλω τὰ ὑποστῆ μετὰ τὴν γαλήνην ἐν τῇ καρδίᾳ, καὶ
μετὰ τὴν ἡρεμίαν ἐν τῇ ψυχῇ· στρέφων δὲ τὸ βλέμμα ἐπὶ
τοῦ τιμίου ξύλου, ἐφ' οὗ ἀπεθανεν ὁ Σωτὴρ μου καὶ υἱὸς
σου, θὰ κράξω πρὸς σέ. Πάτερ μου εἰς οὐρανὸν παραδίδω τὸ
πνεῦμα! Δὲν σοὶ ζητῶ ἄλλο ἢ ἀνακούφισιν εἰς τὰ δει-
νὰ τῶν ἀδελφῶν μου, δι' ἐμὲ δὲ τὸν στέφανον τοῦ μάρτυ-
ρος! (ἐξέρχεται).

ΒΕΝΔ. (ἀγανακτῶν). Καλῶς εἶπας, ἀχρεῖτε γέρων· ἡγ-
γικεν ἡ ἐσχάτη σου ὥρα. Θὰ ἴδω ποίαν βοήθειαν θὰ σοὶ
παράσχῃ ὁ Θεὸς σου, ὅταν ὁ ἀμείλικτος πέλεκυς τοῦ Μου-
σουλμάνου θὰ ἐπιπέσῃ κατὰ τῆς κεφαλῆς σου. Ὁλη ἡ
Σταμπούλ τρέμει εἰς ἐν μου νεῦμα· σὺ δὲ ἐμεγαλεύχεις.
Ἦδη ἀπόθανε. Καὶ σὺ, ἀχάριστε υἱέ, βλέπων κατεστραμ-
μένας τὰς ἐλπίδας σου, μάθε νὰ τηρῆς τὰ καθήκοντά σου
ὡς Μουσουλμάνος (ἐξέρχεται).

Σ Κ Η Ν Η Ζ.

ΜΟΥΦΤΗΣ (ἐκ τοῦ ἐκκλησιδίου).

Ἄνδρεια τέχνα τοῦ Προφήτου, μηδεὶς σωθῆτω· τὸ αἴ-
μα τῶν ἀπίστων ἄς πλύνη τὰ ἱερά σας ξίφη. Ὁ Μωά-

μεθ' θαυμάζει ἐξ οὐρανοῦ, κραυγάζων ἐκδίκησιν. (Ἀκούεται ἡ φωνὴ τοῦ Βενδερλή). Ἀποθανήτω ὁ Πατριάρχης. (εἰσέρχονται καὶ ἐξέρχονται ξιφῆρεις στρατ. Τούρκοι κραυγάζοντες). Θάνατος, θάνατος εἰς τὸν Πατριάρχην.

BENΔ. (ξιφῆρης) Ἀπέθανεν ὁ ἀπίστος ἱεράρχης, τὸ δὲ δυσῶδες αἷμά του κοκκινίζει τὸ γῶμα. Ἀπίστον τῶν Γραικῶν γένος, ἤδη δέχου ἀγογγύστως τὸν χαλινόν μου. (Ἀκούεται ἡ φωνὴ τοῦ Πατριάρχου). Θεέ μου, παράλαβε τὴν ψυχὴν μου.

BENΔ. Ἦναι ἡ φωνὴ του... ὦ! ἡ φωνὴ αὕτη μοῦ τρομάζει; μοῦ παγώνει τὰ στήθη!

Σ Κ Η Ν Η Η.

ΑΧΜΕΤ. ΚΑΙ ΒΕΝΔΕΡΛΗΣ.

ΑΧΜ. (πνευστιῶν) Ἐπληρώθην καὶ ἴσως ἀποθνήσκω... τοῦ Ὄσμάν τὸν αἰμοχαρῆ πέλεκυν τὸ αἷμά μου βάφει: πλήν τὰς ἔσωσα. Εὐτυχῆς ὁ θάνατός μου, τὸν δεχομαι: πλήν τὸν δυστυχῆ Πατριάρχην!... φρίκη!... φρίκη!...

BENΔ. Ὅποια φωνή!

ΑΧΜ. Τέρατα ἀνανδρείας καὶ ἀτιμίας, πόσοι ἐναντίον ἐνὸς ἀσθενοῦς γέροντος! ὦ ἀσχος!... ἄ πάτερ!...

BENΔ. Ὅποιοι λόγοι! Ἦναι ἡ φωνὴ του. Ἀχμέτ!

ΑΧΜ. Ὁμὲ πάτερ, θρέψου μὲ τὸ αἷμά μου, καὶ ἄς κορρεσθῇ ἅπασα ἡ ἀπάνθρωπος λύσσα σου.

BENΔ. Ἀχμέτ!

ΑΧΜ. Μακρὰν μακρὰν! Αἷμα ἐζήτησας . . . πῆ

BENΔ Ἀχμέτ υἱέ μου!

ΑΧΜ. Ἀφες! . . . ν' ἀποθάνω ἐν εἰρήνῃ.

BENΔ. Οὐχὶ θὰ ζήσης, τὸ ἀπαιτῶ, θὰ γείνη.

ΑΧΜ. Σκληρὲ πάτερ, ἰδὲ πόσον ἀνάνδρος καὶ ἄδικος ὑπῆρξες ἡ ἀνόσιος ἐκδίκησίς σου! Ἰδὲ τῶν ἀθῶων τὸ αἷμα ῥέον ποταμηθὸν καὶ ἀχνίζον (ἀκούονται οἰμωγαί!) Ἀκουσε, εἶναι τῆς δυστυχίας ἡ σπαραξικάρδιος κραυγὴ... Θεώρησε πλησιέστερον τὰς πυρκαϊὰς καὶ τὰ ἐρείπια... Μὴ, μὴ στρέφῃς ἄλλοῦ τ' ἐλέμματα. (Ἀκούονται κραυγαὶ καὶ στεναγμοὶ ἀγωνίας.) Πάτερ, ἡ κραυγὴ ἐκείνη, εἶναι ἡ κραυγὴ τῆς πασχούσης ἀθωότητος, εἶναι ἡ ἐπίσημος τοῦ Θεοῦ φωνὴ ἐξακοντίζοντος κατὰ τῆς κεφαλῆς σου τὴν δικαίαν κατάραν του!

BENΔ. Ἰζμεθα ἐκτεθειμένοι μένιντες εἰς Ἄγωμὲν..

ΑΧΜ Πού ;

ΒΕΝΔ. Εἰς τὸ μέγαρόν μου.

ΑΧΜ. Καὶ ἐντὸς αὐτοῦ πιστεύεις, ὅτι ἡ δλεθρία αὐτὴ κραυγὴ δὲν θέλει σὲ φθάσει, ὅτι τοῦ ἐκδικητοῦ Θεοῦ τὸ ὄμμα δὲν θέλει εἶσθαι ἐπὶ σὲ ἀενάως ἐστραμμένον; Διάταξον ἀμέσως νὰ παύσῃ ἡ σφαγὴ.

ΒΕΝΔ. Πλήν. υἱέ μου.

ΑΧΜ. Τὸ θέλω!

ΒΕΝΔ. Μόνον περὶ τοῦ αἵματός σου φροντίζω.

ΑΧΜ. Καὶ τεῦτο σ' ἐμποδίζει νὰ παύσῃς τόσα ἐγκλήματα;

ΒΕΝΔ. Ναί, διὰ τὸ χυνόμενον τεῦτο αἷμα σου φθ' λάδω νέαν καὶ τρομερωτέραν ἐκδίκησιν.

ΑΧΜ. Τί λέγεις; Σιωπὴ, οοὶ τὸ ἐπιβάλλω, ἐν ὀνόματι τοῦ Θεοῦ, ὅστις μᾶς ἐπιβλέπει!

ΒΕΝΔ. Οὐδεὶς ἄπιστος ἄς μὴ σωθῇ, καὶ τὸ μισητὸν αἷμά των ἄς πλύνῃ τὰ ξίφη τῶν πιστῶν τοῦ Προφήτου. Ναί! θέλω ἐκδικήσῃ τὸ αἷμά σου.

ΑΧΜ. Ἐπιμένεις; ἀπὸνθρώπε πάτερ; Λάβε λοιπὸν, βάψον τὰς χεῖράς σου εἰς τὸ αἷμα τοῦ υἱοῦ σου, εἰς τὸ αἷμά σου.

ΒΕΝΔ. Ὁ, φρίκη!... Ἐστὼ ὅπως σὺ θέλεις. (Ἐνῶ δ Βενδερλῆς πλησιάζει, ὅπως δώσῃ τέλος εἰς τὴν σφαγὴν, ἀκούεται ἡ φωνὴ τοῦ Μουφτῆ.)

ΜΟΥΦ. «Ἐορτάσατε τὴν ἁγίαν ταύτην ἡμέραν, ὦ ἄγρια τεμένη τοῦ Μωάμεϊ!»

ΑΧΜ. (βλέπων προσερχόμενον τὸν Μουφτῆν). Εὐφραίνου, κακὸς γοργὸς ψυχῆ! Χαίρου, ἄτιμι, ὅστις μὲ τὴν λεπτὴν πανουργίαν καὶ ὑποκρισίαν σου, ἀπώλεσας τὸν πατέρα μου... Ποῦ εἶναι τὸ ξίφος μου; Ἄχ! μοὶ ἐκλείπουσιν αἱ δυνάμεις! Ναί, θ' ἀποθάνω εὐτυχῆς, ἂν σὲ ἴδω ἔμπροσθέν μου ἐμέττοντα τὴν σατανικὴν ψυχὴν σου! ...

ΒΕΝΔ. Ἠσύχασον. Δὲν γνωρίζεις ποῖον βλέπουσιν ἐν αὐτῷ οἱ Μουσουλμάνει;

ΑΧΜ. Τὸ ξίφος μου, ποῦ εἶναι; ... Τέλος ἐγώ!... καὶ αὐτὸ μὲ ἐγκατέλιπεν ...

ΒΕΝΔ. Ἐρχεται...

ΑΧΜ. Ναί, εἶν' ἐκεῖνος ... τὸν ἀναγνωρίζω ἀπὸ τὸ ἀίμογαρὲς ὄμμα του, ἀπὸ τὸ σατανικὸν μειδίαμά του...

ΒΕΝΔ. Πρὸς Θεοῦ! οὐδὲ λόγον μὴ προφέρῃς· δύναιται γὰρ μᾶς καταστρέψῃ.

Σ Κ Η Ν Η Θ .

ΜΟΥΦΤΗΣ, και οι ρηθέντες.

ΜΟΥΦ. (κρατῶν πέλεκυν καθημαγμένον). Μέγιστε Βεζύρη, ἴδου ἐπὶ τοῦ πελέκεως τούτου τὸ αἷμα, ὅπερ ἀπήτησεν ἡ δικαία σου ἐκδίκησις.

ΑΧΜ. Ἴδὲ ἐπίσης, πάτερ, ἐπὶ τοῦ σιδήρου ἐκείνου τὸ ἀχνίζον ἔτι αἷμα τοῦ μονογενοῦς σου υἱοῦ.

ΒΕΝΔ. Μακρὰν, μακρὰν μου ὁ πέλεκυς, ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἀχνίζει...

ΜΟΥΦ. Τί εἶπας;

ΒΕΝΔ. Ὅτι εἶμαι ἐπὶ τέλους πατήρ!

ΜΟΥΦ. Καὶ συγχρόνως πρέεδρος τοῦ Διθανίου, τοῦ ὁποίου ἀποτελῶ καὶ ἐγὼ μέρος.

ΒΕΝΔ. Πλὴν δὲν ἐννῶ...

ΜΟΥΦ. Πρέπει ὁ ἴδιος νὰ καταδικάσῃ τὸν υἱὸν σου, ὅστις ἐτόλμησε νὰ ἐπιπέσῃ κατ' ἐμεῦ καὶ τῶν συντρόφων μου, ἵνα ὑπερασπίσῃ ὅσους ὁ πατήρ του δικαίως κατεδίκαζεν.

ΒΕΝΔ. Λάβε οἶκτον, ἀν ἔχει διὰ τὸν Μέγαν Βεζύρη τὸνλάχιστον δι' ἓνα δυστυχεῖ πατέρα, ὅστις ἐνὶ ὀλίγῳ ἴσως θ' ἀνοίξῃ τὸν τάφον τοῦ μόνου τοῦ τέκνου.

ΜΟΥΦ. Ἠσύχατε, θὰ λησμονήσω τὰ πάντα (καθ' ἐαυτόν). Ἄθλιε, οὔτε σὺ θὰ διαφύγῃς!

ΑΧΜ. (ἰδίᾳ). Ἐσώθῃς, εἶσαι εὐδαίμων... καὶ ἐγὼ; Οἴμοι, μόνον ὁ θάνατος δύναται νὰ ἐλαττώσῃ τὰς βασάνους μου.

ΒΕΝΔ. Δύστηνες ἐγώ; τί μοι μένει πλέον ἐπὶ τῆς γῆς, ἀφ' οὗ χάνω τὸ μόνον μου τέκνον! Φεῦ! οὐδὲν ἄλλο παρὰ αἱ τρομεραὶ καὶ ἀπειλητικαὶ αὐταὶ σκιαὶ, τὰ καθημαγμένα αὐτὰ φάσματα, ἅτινα θὰ μὲ περιστοιχεύσιν ἀκαταπαύστως, αἰωνίως! Ἴδου, ἡ κατάρα τῶν ἀνθρώπων, τὸ ἀνάθεμα τοῦ Θεοῦ, μοὶ παρουσιάζουσιν ἀγεληδὸν τὰ θύματα τῶν ἐκδικήσεών μου! ὦ, παύσατε, παύσατε νὰ μοὶ δεικνύετε τὸ ξίφος ἐκεῖνο ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἀναγιγνώσκω...

ΜΟΥΦ. Τὴν ὑπερτάτην θέλησιν τοῦ Προφήτου!

ΒΕΝΔ. ὦ, ὄχι!

ΜΟΥΦ. Τί ἄλλο λοιπόν;

BENΔ. Τὴν αἰωνίαν τύψιν μου, καὶ τὴν δικαίαν κα-
τάραν τοῦ Θεοῦ.

ΜΟΥΦ. (καθ' ἑαυτὸν) Ἄσεβη! Εἰς τὸ Διδάκιον θὰ ἤ-
μαι καὶ δικαστὴς καὶ κατήγορός σου.

Σ Κ Η Ν Η Ι.

Φέρεται συρόμενον ὑπὸ Τούρκων τὸ πτώμα τοῦ Γρηγο-
ρίου, καὶ οἱ ῥηθέντες.

BENΔ. Φρικώδης θέα!

ΑΧΜ. Πῶς; ὠχριάς; ἀποφεύγεις νὰ ἴδῃς τὰς πληγὰς
σου;

BENΔ. ὦ, ἀπάγετε τὸ πτώμα τοῦτο· οἱ ὀφθαλμοὶ τοῦ
ἐξακοντίζουσι φλόγας καὶ μοῦ κατακαίουν τὰ σπλάγχνα.
ὦ, τίς με σώζει; βδελυρὸν μου ξίφος, ἀπάλλαξόν με (ρί-
πτων τὸ ξίφος κατὰ γῆς). ὦ! αἷμα!... τὸ αἷμα τοῦ
Πατριάρχου!... πόσον εἶναι ἀποτρόπαιοι τοῦ Μωάμεθ
οἱ νόμοι!... Ἄλλ' ὁ υἱός μου. Ἀχμέτ, υἱέ μου... οὐ χά-
νω.

ΑΧΜ. Φύγε, φύγε. Θεέ μου, ἄς ἐπιπέσῃ ἡ ὀργή σου
ἐπὶ τῶν κακουργιῶν τοῦ Βεζύρη, πλὴν φείσθητι τοῦ πα-
τρός μου (πίπτει ἐκπνεων).

BENΔ. (γονυπτῶν παρ' αὐτῷ). ὦ συμφορά μου. Τὸ
τεκνον μου... τὸ μόνον!

ΜΟΥΦ. (ὄψων τὸν πέλεκυν). Καὶ τέλος θριαμβεῖε τὸ
δόγμα σου, ὦ Προφήτα.

Τ Ε Λ Ο Σ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

007000023397

